

Na podlagi prvega odstavka 28. člena Zakona o računskem sodišču
(ZRacS-1, Uradni list RS, št. 11/01) in v skladu s sklepi, ki jih je sprejel
senat računskega sodišča na seji 25. julija 2003,
izdajam

REVIZIJSKO POROČILO

O PRAVILNOSTI IN SMOTRNOSTI POSLOVANJA

JAVNEGA PODJETJA ENERGETIKA d. o. o., LJUBLJANA

V LETIH 2001 IN 2002

Številka: 1206-1/2003-31

Ljubljana, 31. julija 2003

KAZALO

2.	UGOTOVITVE	6
2.1.1.1	Prihodki od prodaje plina, toplote in električne energije	7
2.1.1.2	Drugi poslovni prihodki	11
2.1.2	Odhodki	15
2.1.2.1	Stroški materiala	16
2.1.2.2	Stroški storitev	18
2.1.3	Poslovni izid	23
2.2.1	Ocena prostih sredstev	25
2.2.2	Vlaganja v opredmetena osnovna sredstva	26
2.2.2.1	Sistem daljinskega ogrevanja in oskrbe s plinom	26
2.2.3	Finančne naložbe	34
	Nakup delnic SIB	37
2.2.3.2.b	V poročilu o poslovanju Holdinga v letih 2001 in 2002 (št. 1206-10/2003-29 z dne 20. junija 2003, strani 19 in 20) smo razkrili:	37
3.	mnenje	45

1. UVOD

Revizija pravilnosti in smotrnosti poslovanja Javnega podjetja Energetika d. o. o., Ljubljana, Verovškova 70 (v nadaljevanju: Energetika) za leti 2001 in 2002 je bila določena s programom dela Računskega sodišča Republike Slovenije (v nadaljevanju: računsko sodišče) za leto 2003 in z okvirnim načrtom revizije¹ na podlagi ZRacS-1. Sklep o izvedbi revizije² je bil izdan 28. 2. 2003.

Predmet in cilj revizije

Predmet revizije je bil poslovanje Energetike v letih 2001 in 2002, s poudarkom na gibanju

- nabavnih in prodajnih cen toplote in plina ter
- finančnih naložb, posebej v Slovensko investicijsko banko d. d., Ljubljana (v nadaljevanju: SIB).

Cilj revizije je bil izrek mnenja o pravilnosti in smotrnosti poslovanja Energetike v letih 2001 in 2002.

Z revizijo smo preizkusili skladnost poslovanja s predpisi, z internimi akti, s sklenjenimi pogodbami ter z drugimi usmeritvami, ki jih mora Energetika upoštevati pri svojem poslovanju.

Revizija je obsegala preizkušanje

- prihodkov in odhodkov,
- cen plina in toplote,
- vlaganj v toplotno in plinsko omrežje in njihovo financiranje in
- vlaganj denarnih sredstev v finančne naložbe.

Z revizijskimi postopki pregledovanja, opazovanja, poizvedovanja, analiziranja in presojanja smo pridobili ustrezne ter zadostne dokaze, da lahko v skladu z mednarodnimi standardi revidiranja³ podamo mnenje o pravilnosti in smotrnosti poslovanja Energetike v letih 2001 in 2002.

Predstavitev Energetike

Energetika je nastala 12. 9. 1991 iz podjetja Energetika, delovna organizacija za proizvodnjo in prenos toplotne energije in plina n. sol. o. in njenih TOZD (TOZD Komunalna energetika Ljubljana in TOZD Plinarna). Na podlagi 75. in 78. člena Zakona o gospodarskih javnih službah⁴ (v nadaljevanju: ZGJS) se je s sklepom o preoblikovanju Javnega podjetja Energetika Ljubljana (v nadaljevanju: sklep o preoblikovanju) 24. 5. 1994 preoblikovala v družbo z omejeno odgovornostjo. Osnovni vložek v znesku 13.803.757 tisoč tolarjev je zagotovilo Mesto Ljubljana, ki je 9. 11. 1993 postalo lastnik celotnega premoženja Energetike po šestem

¹ Št. 1206-1/2003.

² Št. 1206-1/2003-6.

³ Napotilo za izvajanje revizij, Uradni list RS, št. 41/01.

⁴ Uradni list RS, št. 32/93 in 30/98.

odstavku 73. člena ZGJS. Na podlagi sklepa o preoblikovanju je bilo 19. 10. 1994 v sodni register vpisano Mesto Ljubljana kot edini ustanovitelj in družbenik Energetike od 24. 5. 1994 dalje.

Izvršni svet Skupščine Mesta Ljubljane je s sklepom z dne 24. 5. 1994⁵ ustanovil Holding mesta Ljubljane, družbo za upravljanje in gospodarjenje z javnimi podjetji, d. o. o. Pravne naslednice nekdanje družbenopolitične skupnosti Mesta Ljubljana (Mestna občina Ljubljana in 9 primestnih občin) pa so 14. 6. 2001 z družbeno pogodbo ustanovile Holding Ljubljana, družbo za upravljanje in gospodarjenje z javnimi podjetji, d. o. o. Na Holding mesta Ljubljane in potem na Holding Ljubljana (v nadaljevanju: Holding) je bilo preneseno ustanoviteljstvo sedmih javnih podjetij, med katerimi je tudi Energetika. Novi ustanovitelj Energetike je bil vpisan v sodni register 18. 1. 1999⁶. Zadnji vpis ustanovitelja je bil izvršen na podlagi akta o ustanovitvi Energetike z dne 11. 7. 2001.

Dejavnost in poslanstvo Energetike

Osnovna dejavnost Energetike je izvajanje izbirne lokalne gospodarske javne službe oskrbe s toplotno energijo in oskrbe z zemeljskim plinom na območju Mestne občine Ljubljana (v nadaljevanju: MOL) in okolice.

Energetika ima tudi javna pooblastila za

- določanje pogojev in dajanje soglasij k dovoljenjem za posege v prostor in okolje, če ti zadevajo infrastrukturne objekte in naprave podjetja,
- dajanje predpisanih dovoljenj za priključitev na infrastrukturne objekte in naprave podjetja.

Poslanstvo Energetike je zanesljiva in ekološko primerna oskrba s toploto iz sistema daljinskega ogrevanja in sistema distribucije plina. Večji del toplote in pare, ki jo Energetika dobavlja odjemalcem, je proizvedena v sočasni proizvodnji toplote in elektrike v Termoelektrarni Toplarni Ljubljana d. o. o., Ljubljana (v nadaljevanju: TE-TOL), manjši del pa v Energetiki - Toplarna Šiška (v nadaljevanju: TOŠ). Zemeljski plin nabavlja pri edinem slovenskem dobavitelju družbi Geoplin d. o. o., Ljubljana (v nadaljevanju: Geoplin). V letu 1999 je družba pričela tudi s proizvodnjo električne energije v sočasni proizvodnji toplote in elektrike s plinsko turbino. Družba električno energijo uporablja predvsem za lastne potrebe, preostalo energijo pa proda Javnemu podjetju Elektro Ljubljana d. d. Storitvena dejavnost družbe predstavlja dopolnjujočo ponudbo k oskrbi potrošnikov z energijo, ki postaja z odpiranjem trga dobave energije čedalje pomembnejši element ponudbe daljinskega ogrevanja in distribucije plina. To so predvsem storitve, povezane s priklopi novih odjemalcev ter storitve vzdrževanja toplotnih postaj in merilnih števcov.

Energetika je konec leta 2001 zaposlovala 392 oseb, konec leta 2002 pa 359.

⁵ Sklep o ustanovitvi Javnega holdinga mestnih javnih podjetij d. o. o., Ljubljana; Uradni list RS, št. 37/94, 64/94 in 75/94.

⁶ Holding mesta Ljubljane je bil v sodni register vpisan kot ustanovitelj Energetike šele 18. 1. 1999 zato, ker je Energetika vložila pritožbo zoper sklep Okrožnega sodišča v Ljubljani.

Na podlagi določb 52. in 54. člena ZGD⁷ se Energetika uvršča med velike družbe, zato je revizija njenih računovodskih izkazov obvezna. Računovodske izkaze za leti 2001 in 2002 je revidirala družba KPGM Slovenija d. o. o., Ljubljana in podala pozitivni mnenji (Priloga 3: Izkaz poslovnega izida za obdobje od 1. januarja do 31. decembra 2002; Priloga 4: Bilanca stanja na dan 31. 12. 2002). Energetika ni zavezanka za obračun davka od dobička pravnih oseb.

Z nakupom delnic SIB je Energetika do 31. 12. 2001 pridobila 66,79-odstotni delež banke in s tem večinski vpliv. Za leto 2001 so bili izdelani in revidirani uskupinjeni računovodski izkazi Energetike in SIB. Ugotovljeno je bilo dobro ime v vrednosti 481.245 tisoč tolarjev.

Organi Energetike

Do sprejema spremembe akta o ustanovitvi Energetike 11. 7. 2001 so bili organi družbe po statutu naslednji:

- skupščina, ki jo je sestavljalo pet članov,
- nadzorni svet, ki so ga sestavljali trije člani in
- glavni direktor.

Sprememba akta o ustanovitvi Energetike določa, da ustanovitelj sam upravlja družbo kot edini ustanovitelj. Če bo imela družba več družbenikov, bo organ upravljanja družbe skupščina družbenikov. Omenjeni akt je določil naslednje organe družbe:

- nadzorni svet, ki ima najmanj tri člane,
- poslovodja (direktorja),
- družba ima lahko prokurista, ki ga imenuje ustanovitelj.

Direktor Holdinga je 13. 7. 2001 odpoklical tričlanski nadzorni svet (Miklavž Kržan, predsednik, in člana Karel Moerec in Srečko Trunkelj) ter imenoval novi šestčlanski nadzorni svet (Nevenka Hrovatin, predsednica, Stevo Lekič, Zoran Planinc, Pavle Klavs, Franc Horvat, Luka Jurkovič, člani).

Odgovorne osebe

V revidiranem obdobju in med potekom revizije so bile odgovorne osebe:

- mag. Janez Grošelj, glavni direktor, družbo je zastopal od 21. 9. 1998 do 11. 7. 2001 samostojno, nato pa skupaj s prokuristom do 21. 9. 2002, ko mu je potekel mandat;
- Igor-Jurij Pogačar, prokurist od 11. 7. 2001 do 21. 9. 2002 in v. d. glavnega direktorja od 22. 9. 2002 do 4. 2. 2003 (do 4. 10. 2001 je zastopal družbo skupaj z glavnim direktorjem, nato do 15. 1. 2003 samostojno, od 16. 1. 2003 naprej pa skupaj s prokuristko);
- Mira Filipič, prokuristka, družbo je zastopala samostojno od 16. 1. 2003 do 16. 2. 2003, od 17. 2. 2003 pa skupaj z v. d. glavnega direktorja;
- dr. Marjan Rekar, v. d. glavnega direktorja od 5. 2. 2003 do 28. 02. 2003, družbo je zastopal skupaj s prokuristko;
- Hrvoje Draškovič, direktor od 1. 3. 2003, za štiriletno mandatno obdobje, družbo zastopa skupaj s prokuristko.

⁷ Uradni list RS, št. 30/93, 29/94, 82/94, 20/98, 84/98, 6/99, 45/01.

2. UGOTOVITVE

2.1 Prihodki in odhodki

2.1.1 Prihodki

Prihodki Energetike izvirajo predvsem iz zaračunanih opravljenih storitev javne gospodarske službe oskrbe s plinom in toplotno energijo, s prodajo električne energije in iz drugih storitev. Višino prihodkov po temeljnih vrstah in njihov delež v skupnih prihodkih v obdobju od leta 1994 do 2002 prikazujemo v tabeli 1.

Tabela 1: Višina in struktura prihodkov Energetike od leta 1994 do 2002

Leto	Prihodki skupaj v tisoč tolarjih	Poslovni prihodki		Finančni prihodki		Izredni prihodki	
		Znesek v tisoč tolarjih	Delež v vseh prihodkih v odstotkih	Znesek v tisoč tolarjih	Delež v vseh prihodkih v odstotkih	Znesek v tisoč tolarjih	Delež v vseh prihodkih v odstotkih
1	2	3	4=(3/2)	5	6=(5/2)	7	8=(7/2)
1994	7.443.802	6.601.172	88,7	446.146	6,0	396.484	5,3
1995	8.032.118	7.453.413	92,8	433.190	5,4	145.515	1,8
1996	9.196.034	8.554.805	93,0	572.027	6,2	69.202	0,8
1997	9.529.126	8.833.086	92,7	614.031	6,4	82.009	0,9
1998	9.635.751	9.052.210	93,9	560.647	5,8	22.894	0,2
1999	10.436.580	9.774.828	93,7	464.514	4,5	197.238	1,9
2000	11.008.659	10.449.251	94,9	484.312	4,4	75.096	0,7
2001	16.023.016	15.011.533	93,7	984.256	6,1	27.227	0,2
2002	15.795.942	14.658.742	92,8	1.081.710	6,8	55.490	0,4

Iz tabele 1 je razvidno, da so poslovni prihodki dosegli največji delež v vseh prihodkih v letu 2000, ko so znašali 94,9 odstotka. V letu 2001 se je njihov delež znižal na 93,7 odstotka, v letu 2002 pa na 92,8 odstotka. Pomemben delež prihodkov predstavljajo tudi finančni prihodki, katerih delež se je v obdobju od leta 1994 do 2002 gibal od 4,4 do 6,8 odstotka. Finančni prihodki so se v letu 2001 zvečali na 6,1 odstotka, predvsem zaradi prodaje delnic SKB, v letu 2002 pa na 6,8 odstotka, predvsem zaradi učinkov prevrednotenja finančnih naložb (revalorizacija finančnih naložb v prejšnjih letih je bila upoštevana v okviru revalorizacijskega izida, izkazanega kot revalorizacijski presežek oz. primanjkljaj med finančnimi prihodki oz. odhodki).

Tabela 2: Prihodki Energetike za leti 2001 in 2002

v tisoč tolarjih

	Leto 2001	Leto 2002	Indeks 2002/2001
PRIHODKI SKUPAJ	16.023.016	15.795.942	99
Poslovni prihodki	15.011.533	14.658.742	98
Čisti prihodki od prodaje	14.475.310	14.442.532	100
Usredstveni lastni proizvodi in lastne storitve	130.514	82.995	64
Drugi poslovni prihodki	405.709	133.215	33
Finančni prihodki	984.256	1.081.710	110
Finančni prihodki iz deležev	115.912	86.313	74
Finančni prihodki iz dolgoročnih terjatev	502.240	311.558	62
Finančni prihodki iz kratkoročnih terjatev	366.104	683.839	187
Izredni prihodki	27.227	55.490	204

2.1.1.1 Prihodki od prodaje plina, toplote in električne energije

Tarifni sistem in oblikovanje cen plina in toplote

Energetika obračunava porabljeno energijo po tarifnem sistemu za dobavo in odjem plina, veljavnem od 30. 4. 1995, in po tarifnem sistemu za odjemalce toplote, veljavnem od 18. 12. 1997. S tarifnim sistemom so določena načela in kriteriji za ugotavljanje tarifnih postavk ter način ugotavljanja in uporabe računskih elementov. Ta opredeljuje dve skupini odjemalcev: široka potrošnja, ki zajema tarifne skupine - mala poraba (letni obračun), gospodinjstva (letni obračun) in centralno ogrevanje (mesečni obračun), ter ostala potrošnja, ki zajema tarifne skupine: mala poraba (mesečni obračun), osnovna tarifa (mesečni obračun) in centralno ogrevanje poslovnih prostorov (mesečni obračun). Tarifni odjemalci toplote so razdeljeni v tri skupine po namenu porabe objektov.

Večjim odjemalcem Energetika ni obračunavala dobave ter odjema plina in energije po cenah iz tarifnega sistema, temveč je z njimi sklepala posebne pogodbe.

Energetika v letih 2001 in 2002 ni realizirala načrtovanega cilja v letnem načrtu: izdelavo in uveljavitev novih tarifnih sistemov za obračun plina in toplote, kot ji nalagata 96. in 97. člen Energetskega zakona⁸ (v nadaljevanju: EZ).

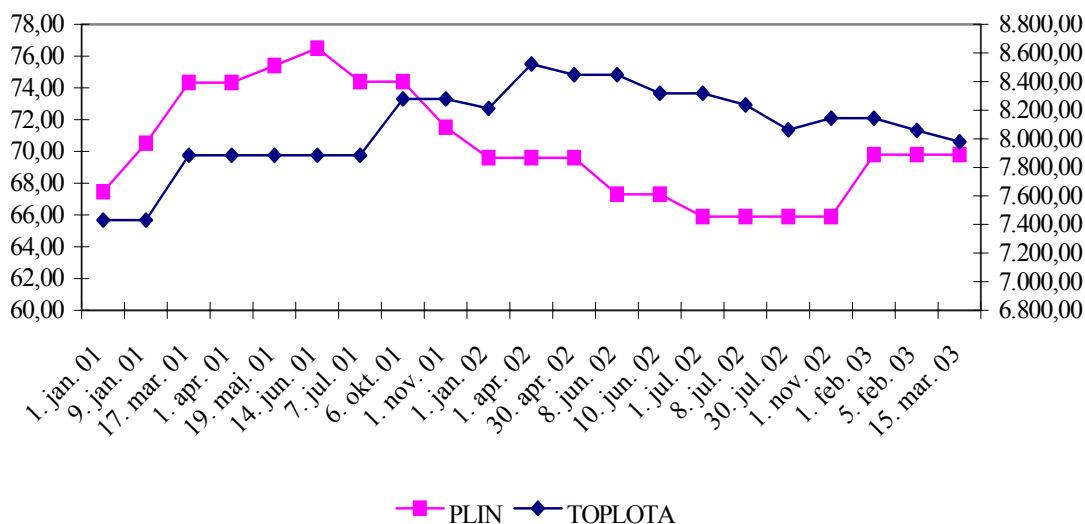
Gibanje zaračunanih povprečnih letnih prodajnih cen plina in toplote v obdobju od 1. 1. 2001 do 15. 3. 2003 prikazuje slika 1.

⁸ Uradni list RS, št. 79/99.

Slika 1: Gibanje zaračunanih povprečnih letnih prodajnih cen plina in toplote v obdobju od 1. 1. 2001 do 15. 3. 2003

Povpr. prodajne
cene plina
(v tolarjih na
kubični meter)

Povpr. prodajne
cene toplote (v
tolarjih na
megavatno uro)

Povprečna letna cena plina je bila 31. 12. 2001 6 odstotkov večja od povprečne cene na začetku leta, konec leta 2002 pa 2 odstotka nižja od cene plina na začetku leta 2001. Cene plina se v letu 2002 niso povečale. Prva sprememba cenika je bila 8. 6. 2002, ko se je variabilni del cene znižal. Energetika je v letu 2002 odjemalcem plina vse leto odobrvala popuste, vrednost popustov se je spreminjala glede na spreminjanje nabavnih cen zemeljskega plina. Povprečna letna cena toplote je bila 31. 12. 2001 11 odstotkov večja od povprečne cene na začetku leta, konec leta 2002 pa 10 odstotkov večja od cene toplote na začetku leta 2001. V letu 2002 se je cena toplote dvakrat povečala in štirikrat znižala, tako je zadnja veljavna cena nižja od veljavne cene 1. 1. 2002.

Med oblikovanjem cene plina in toplote obstajajo nekatere posebnosti, ki jih predstavljamo v nadaljevanju.

Oblikovanje cen plina

Cene plina so se od uveljavitve uredbe konec leta 1997 še naprej spreminjale samo v variabilnem delu, za višino spremembe nabavne cene zemeljskega plina od Geoplina⁹. Po veljavnih aktih je cenik plina potrjevala skupščina Holdinga, ob predhodnem obravnavanju predloga na nadzornem svetu Energetike. V skladu z EZ bi moral vsak cenik potrditi tudi pristojni organ lokalne skupnosti. Toda skupščina Holdinga je 6. 11. 2000 naložila direktorju Energetike, da umakne vsa gradiva, ki so bila poslana organom MOL, ker naj bi bila za odločanje o spremembi cen odvisnih javnih podjetij pristojna skupščina Holdinga. Nesoglasja med MOL

⁹ Geoplin uveljavlja ceno na osnovi modela, ki ga določa Uredba o oblikovanju povprečne prodajne cene zemeljskega plina iz transportnega omrežja (Uradni list RS, št. 97/00) in na podlagi Tarifnega sistema (Uradni list RS, št. 50/97).

ter Energetiko in Holdingom glede pristojnosti za sprejemanje cen so se uredila šele po sprejetju nove družbene pogodbe o ustanovitvi Holdinga Ljubljana d. o. o., ki so jo 14. 6. 2001 sklenile MOL in pristevne občine.

Energetika je v avgustu 2001 pripravila in posredovala delovni osnutek metodologije¹⁰ oblikovanja in spreminjanja prodajnih cen plina v obravnavo strokovnim službam na Holding in MOL, da bi skrajšala postopek sprememb cen plina. Predlagana metodologija še ni bila sprejeta. S preveritvijo uveljavljanja sprememb cen po uporabljeni metodologiji je bilo ugotovljeno, da Energetika cene plina ni usklajevala v istih rokih, kot so se spreminjale nabavne cene Geoplina¹¹, ampak šele po pridobitvi vseh soglasij. Zato je Energetika odobrvala posebne popuste, tako da so bile zaračunane cene odjemalcem v skladu z nižanimi nabavnimi cenami.

Postopek obravnave in spreminjanja cen je dolgotrajen, zato Energetika ni mogla tekoče slediti spremembam nabavnih cen zemeljskega plina, saj je predlagano spremembo cen morala poslati v obravnavo nadzornemu svetu Energetike, Holdinga in na MOL. Na časovni potek obravnavanja spremembe cen na posameznem organu ni imela vpliva.

Oblikovanje cen toplote

Prva Uredba o oblikovanju cen proizvodnje in distribucije pare in tople vode za namene daljinskega ogrevanja za tarifne uporabnike¹² (v nadaljevanju: Uredba)¹³ je začela veljati 2. 12. 2000. S to Uredbo se je določil mehanizem za oblikovanje cen proizvodnje in distribucije pare in tople vode za daljinsko ogrevanje. Po 6. členu Uredbe zavezanec lahko uveljavi zvišanje cen in mora uveljaviti znižanje cene, če se znižajo cene vhodnih energentov, če ima soglasje pristojnega organa lokalne skupnosti oz. organa iz 35. člena EZ. Osem dni pred uveljavitvijo mora o spremembah cen obvestiti pristojno ministrstvo.

Izhodiščna cena za distribucijo pare in tople vode za daljinsko ogrevanje je sestavljena iz

- variabilnega dela, ki pokriva variabilne stroške proizvodnje in distribucijo toplote ter se uporabnikom zaračunava kot cena za dobavljeno toplotno energijo v tolarjih na megavatno uro, in se lahko spreminja vsak mesec, glede na spremembo cen posameznih energentov;

¹⁰ Z enako metodologijo, kot jo določa Uredba za oblikovanje cen plina, ki velja za Geoplin.

¹¹ Najdaljša zamuda v letu 2001 je razvidna za obdobje od 1. 9. 2001 do 1. 11. 2001, ko je Geoplin spremenil nabavno ceno s 1. 9., 16. 9. in 1. 10. 2001, Energetika pa je spremenila ceno s 1. 11. 2001. V letu 2002 je bila najdaljša zamuda pri spremembi cene plina v obdobju od 1. 2. do 8. 6. 2002, ko je Geoplin spremenil cene 1. 2., 1. 3., 1. 4., 1. 5. in 1. 6. 2002, Energetika pa je te spremembe upoštevala šele z 8. 6. 2002.

¹² Uradni list RS, št. 111/00.

¹³ Izdana na podlagi Zakona o kontroli cen (Uradni list RS, št. 63/99) in v zvezi z Uredbo o listi blaga in storitev, za katere se uporabljajo ukrepi kontrole cen (Uradni list RS, št. 80/00).

- fiksnega dela, ki pokriva fiksne stroške¹⁴, to je stroške za obratovanje sistema, in se uporabnikom obračunava kot cena za priključno moč v tolarjih na megavat na leto; izračunava in usklajuje se enkrat letno.

Pri spremembah cen toplote nepravilnosti niso bile ugotovljene. Energetika je predlagala spremembo cene, ko so se povečale nabavne cene surovin. Tudi pri cenah toplote opozarjamo, da je postopek uveljavljanja sprememb cen preveč dolgotrajen in zapleten.

Prihodki od prodaje plina, toplote in električne energije

V letih 2001 in 2002 so prihodki od prodaje plina, toplote in električne energije znašali 84 oziroma 87 odstotkov vseh prihodkov. Obseg prodanih količin energije in ustvarjenih prihodkov prikazujemo v tabeli 3.

Tabela 3: Prodane količine in prihodki od prodaje toplotne energije, plina in električne energije

Vrsta energije	Leto 2001		Leto 2002		Indeks	
	Prodane količine v megavatnih urah	Prihodki v tisoč tolarjih	Prodane količine v megavatnih urah	Prihodki v tisoč tolarjih	2002/2001 prodane količine	2002/2001 prihodki
1	2	3	4	5	6=(4/2)	7=(5/3)
1. toplota	989.556	7.686.189	982.812	8.104.821	99	105
2. para	113.651	576.652	113.500	547.770	100	95
3. toplota in para (1. + 2.)	1.103.207	8.262.841	1.096.312	8.652.591	99	105
4. plin	651.895	4.717.446	662.945	4.537.703	102	96
5. elektrika	46.291	462.825	46.500	528.939	101	114
Skupaj	1.801.393	13.443.111	1.805.757	13.719.233	100	102

Doseženi prihodki od prodaje so bili v letu 2002 večji za dve odstotni točki od doseženih prihodkov v letu 2001, čeprav je bilo v letu 2002 prodano le malo več energije. V letu 2002 je bilo doseženih več prihodkov od prodaje toplote, za 418.633 tisoč tolarjev ali pet odstotnih točk kot v letu 2001, in manj prihodkov od prodaje plina, za 179.743 tisoč tolarjev ali štiri odstotne točke, kot v letu 2001.

Rast prihodkov od prodaje toplote in pare v letu 2002 je predvsem posledica višje ravni povprečnih prodajnih cen v prvi polovici leta glede na leto 2001.

¹⁴ To so stroški storitev, stroški dela, stroški investicijskega in tekočega vzdrževanja, amortizacija, popravki vrednosti terjatev, drugi odhodki poslovanja, odhodki financiranja. Stroški dela vključujejo izplačane plače po ustrezni kolektivni pogodbi in sklenjenih individualnih pogodbah, vse pripadajoče prispevke in davke ter z zakonom določene osebne prejemke (regres, prehrana, stroški za prevoz na delo in drugo). Dopustni so popravki vrednosti terjatev do vrednosti 3 odstotkov letne fakturirane realizacije in finančni odhodki, povezani z osnovno dejavnostjo. Cena naj bi omogočala tudi doseganje dobička, ki bi bil namenjen za nadaljnji razvoj podjetja. Letno stopnjo dobička opredeli lastnik oziroma ustanovitelj v letnem planu podjetja.

Nižji prihodki od prodaje plina v letu 2002 so predvsem posledica znižanih povprečnih prodajnih cen plina.

Spremembe cen plina in toplote v obdobju od 1. 1. 2001 do 5. 2. 2003 prikazuje tabela 4.

Tabela 4: Spremembe cen plina in toplote

Cene plina				Cene toplote			
Število sprememb v letu	Datum spremembe	Cena v tolarjih na kubični meter	Bazni indeks	Število sprememb v letu	Datum spremembe	Cena v tolarjih na megavatno uro	Bazni indeks
Zač. st.	01. 01. 2001	67,4571	100	1	01. 01. 2001	7.430,76	100
1	09. 01. 2001	70,5064	105	2	17. 03. 2001	7.885,36	106
2	17. 03. 2001	74,3364	110	3	06. 10. 2001	8.279,24	111
3	19. 05. 2001	75,4064	112	1	01. 01. 2002	8.212,32	111
4	14. 06. 2001	76,4864	113	2	01. 04. 2002	8.522,32	115
5	07. 07. 2001	74,3964	110	3	30. 04. 2002	8.447,80	114
6	01. 11. 2001	71,5291	106	4	10. 06. 2002	8.318,39	112
1	01. 01. 2002	69,6077	103	5	08. 07. 2002	8.236,96	111
2	08. 06. 2002	67,2988	100	6	30. 07. 2002	8.063,45	109
3	01. 07. 2002	65,8977	98	7	01. 11. 2002	8.145,06	110
1	01. 02. 2003	69,8108	104	1	05. 02. 2003	8.058,77	109

2.1.1.2 Drugi poslovni prihodki

Prihodki od prodaje mazuta

Energetika je v letu 2001 prodala 8.723.530 kilogramov mazuta, ki je bil nabavljen v letih 1996 in 1997. Pri tem je dosegla 368.888 tisoč tolarjev prihodkov in čisti iztržek 90.980 tisoč tolarjev.

Prihodki od najemnin za rezervoarje

Prihodki od najemnin za rezervoarje so se v letu 2002, glede na leto 2001, povečali za 57 odstotkov, od 60.110 tisoč tolarjev v letu 2001 na 94.213 tisoč tolarjev v letu 2002.

Za rezervoarje plina, dane v najem Butan plinu d. d., Ljubljana (v nadaljevanju: Butan plin), je bilo sklenjenih več pogodb. Primerjava zaračunanih pogodbenih cen najema s pokritostjo stroškov amortizacije rezervoarjev na enoto prostornine (kubični meter) je predstavljena v tabeli 5.

Tabela 5: Primerjava zaračunanih cen najema s stroški amortizacije rezervoarjev za leto 2002

Cisterne/pogodbe	Obračunana amortizacija		Pogodbene cene na kubični meter (v tolarjih)				Indeks cena/am.
	Am. letno v tisoč tolarjih	Am. mesečno v tolarjih na kubični meter	Št. P9/97	Št. PL03/02	Št. PL1/99	Št. 403/02	
Cisterna stoječa (3 x 250 kubičnih metrov) na Verovškovi 59	3.711	412,4	486				118
Cisterna ležeča (2 x 250 kubičnih metrov) na Verovškovi 59	2.825	470,8	486			697	103 oz. 148
Cisterna (3 x 230 kubičnih metrov) v Kosezah	1.512	182,6		536			294
Cisterna (2 x 150 kubičnih metrov) v Kosezah	567	157,4		536			341
Cisterna (2 x 60 kubičnih metrov) v Zalogu	588	408,3			577		141
Cisterna (3 x 150 kubičnih metrov) v Zalogu	1.947	360,5			577		160

Cene najema so v vseh primerih presegle stroške amortizacije rezervoarjev na enoto prostornine za 3 do 241 odstotkov. Zaračunane cene najema torej niso bile odvisne od nabavne vrednosti posameznega rezervoarja in določene stopnje dobička oziroma donosa, temveč so rezultat sprotnih dogovarjanj. Energetika za določanje cen najema rezervoarjev nima opredeljenih sodil in meril.

Energetika je oddala v najem tudi *dva rezervoarja za mazut* (A: 20.000 kubičnih metrov, B: 10.000 kubičnih metrov) Petrolu in Zavodu za obvezne rezerve nafte in naftnih derivatov Slovenije (v nadaljevanju: ZORD). V letu 2002 so bili prihodki od najemnin za rezervoar A (oddan ZORD in Petrolu, vsakemu po 10.000 kubičnih metrov) 1,5-krat večji, kot so v tem letu znašali stroški amortizacije tega rezervoarja. Doseženi prihodki od najemnin za rezervoar B (oddan ZORD) pa so bili od obračunane amortizacije 2,4-krat večji.

2.1.1.2.a Iz pridobljenih podatkov je razvidno, da je Energetika vodila različno cenovno politiko do posameznega najemjemalca. Energetika tudi za določanje cen najema rezervoarjev mazuta nima opredeljenih sodil in meril. Ugotovljeno je bilo tudi, da je bila ZORD za rezervoar A in B zaračunana najemnina z enomesečnim zamikom. Mesečne najemnine v poslovnih knjigah za leto 2002 niso bile izkazane v obdobju, v katerem so bile dosežene, ampak mesec kasneje. Najemnina za december 2001 je bila tako izkazana v januarju 2002 v znesku 1.935 tisoč tolarjev, najemnina za december 2002 (1.912 tisoč tolarjev) pa v poslovnih knjigah za leto 2003. Prepozno zaračunavanje in izkazovanje najemnin v poslovnih knjigah je v nasprotju s temeljno računovodsko predpostavko upoštevanja nastanka poslovnega dogodka.

Prihodki od prodaje nepremičnin

V letu 2001 Energetika ni prodajala nepremičnin. V letu 2002 (21. 3. 2002) pa je objavila javni razpis za prodajo

- poslovne stavbe in pripadajočega zemljišča v Jevnici pri Litiji,
- poslovne stavbe in pripadajočega zemljišča v Bizoviku,
- enosobnega stanovanja št. 14/III, Zakotnikova 7, Ljubljana in
- poslovnega prostora Cesta v Kleče 12/III, Ljubljana.

Do zaključka revizije sta bili prodani dve nepremičnini:

- enosobno stanovanje (Zakotnikova 7, Ljubljana) za 7.800 tisoč tolarjev, kar je 2.438 tisoč tolarjev manj od ugotovljene vrednosti stanovanja po ceni, in
- poslovni prostori v III. nadstropju stavbe Cesta v Kleče 12, Ljubljana za 40.674 tisoč tolarjev. V prodajno ceno ni bila vključena vrednost skupnih prostorov, ki je po ceni znašala 11.331 tisoč tolarjev.

2.1.1.2.b Prodaja nepremičnin v letnem poslovnem načrtu ni bila načrtovana. Iztržek od prodaje omenjenih dveh nepremičnin je bil 13.769 tisoč tolarjev nižji, kot je znašala cena teh nepremičnin.

2.1.1.3 Finančni prihodki

Energetika je v letu 2001 dosegla finančne prihodke v vrednosti 984.256 tisoč tolarjev, v letu 2002 pa 1.081.710 tisoč tolarjev. Vrste finančnih prihodkov prikazuje tabela 6.

Tabela 6: Finančni prihodki

	v tisoč tolarjih	
Vrsta prihodkov	2001	2002
Finančni prihodki iz deležev	115.912	86.313
• udeležba v dobičku SIB	34.499	-
• prihodki od dividend	2.435	3.393
• od drugih deležev v dobičku	75.706	79.700
• drugo	3.272	3.220
Finančni prihodki iz dolgoročnih terjatev	502.240	311.558
• obresti od danih dolgoročnih kreditov javnemu podjetju	1.979	2.368
• drugi prihodki v zvezi z dolgoročnimi posojili JP	-	3.015
• obresti od dolgoročnih depozitov	162.501	81.823
• drugi finančni prihodki	337.496	-
• od prevrednotenja dolgoročnih terjatev	-	42.958
• od prevrednotenja dolgoročnih depozitov	-	137.647
• od prevrednotenja obveznic	-	36.795
• drugo	264	6.952
Finančni prihodki iz kratkoročnih terjatev	366.104	683.839
• obresti od kratkoročnih depozitov v SIB	4.201	24.514
• obresti od drugih kratkoročnih depozitov	63.414	55.335
• druge obresti	77.298	98.547
• zaračunane zamudne obresti	49.298	54.253
• zamudne obresti po tožbah	57.035	28.492
• od prevrednotenja kratkoročnih finančnih naložb podjetij v skupini	-	103.206
• od prevrednotenja drugih kratkoročnih finančnih naložb	-	214.915
• od prevrednotenja drugih finančnih terjatev	-	33.536
• drugi finančni prihodki	19.173	69.276
• od pozitivnih tečajnih razlik	95.677	1.120
• drugo	8	645
Skupaj finančni prihodki	984.256	1.081.710

V letu 2002 je Energetika v skladu z novimi slovenskimi računovodskimi standardi prevrednotila svoje terjatve in s tem izkazala znatne finančne prihodke, medtem ko je bila revalorizacija terjatev oz. finančnih naložb v letu 2001 upoštevana v okviru revalorizacijskega izida, izkazanega kot revalorizacijski primanjkljaj med finančnimi odhodki.

2.1.2 Odhodki

Višino odhodkov po vrstah in njihov delež v skupnih odhodkih v obdobju od leta 1994 do 2001 prikazujemo v tabeli 7.

Tabela 7: Višina in struktura odhodkov Energetike od leta 1994 do 2002

Leto	Odhodki skupaj v tisoč tolarjih	Poslovni odhodki		Finančni odhodki		Izredni odhodki	
		Znesek v tisoč tolarjih	Delež v vseh odhodkih v odstotkih	Znesek v tisoč tolarjih	Delež v vseh odhodkih v odstotkih	Znesek v tisoč tolarjih	Delež v vseh odhodkih v odstotkih
1	2	3	4=(3/2)	5	6=(5/2)	7	8=(7/2)
1994	6.953.252	6.529.231	93,9	132.209	1,9	291.812	4,2
1995	7.296.710	6.870.261	94,2	257.051	3,5	169.398	2,3
1996	8.262.350	8.206.612	99,3	5.609	0,1	50.129	0,6
1997	8.587.633	8.569.154	99,8	2.048	0,0	16.431	0,2
1998	9.404.426	9.278.351	98,7	85.662	0,9	40.413	0,4
1999	10.331.717	10.030.093	97,1	292.149	2,8	9.475	0,1
2000	11.565.309	11.331.138	98,0	195.287	1,7	38.884	0,3
2001	14.831.239	14.715.148	99,2	82.412	0,6	33.679	0,2
2002	17.013.946	13.813.294	81,2	3.200.236	18,8	416	0,0

V letu 2002 so skupni odhodki Energetike znašali 17.013.946 tisoč tolarjev ali 15 odstotkov več kot v letu 2001, ko so znašali 14.831.239 tisoč tolarjev. V letu 2002 so se močno zvečali finančni odhodki zaradi oslabitve naložbe v SIB.

Tabela 8: Odhodki Energetike za leti 2001 in 2002

Odhodki	v tisoč tolarjih		
	Leto 2001	Leto 2002	Indeks 2002/2001
ODHODKI SKUPAJ	14.831.239	17.013.946	115
Poslovni odhodki	14.715.148	13.813.294	94
Stroški blaga, materiala in storitev	10.928.839	10.087.812	92
Stroški dela	1.700.782	1.893.250	111
Odpisi vrednosti	2.008.415	1.786.407	89
Drugi poslovni odhodki	77.112	45.825	59
Finančni odhodki	82.412	3.200.236	3.883
Finančni odhodki za odpise dolgoročnih in kratkoročnih finančnih naložb	8.605	3.002.608	34.894
Finančni odhodki za obresti in iz drugih obveznosti	73.807	197.628	268
Izredni odhodki	33.679	416	1

2.1.2.1 Stroški materiala

Delež stroškov materiala v vseh odhodkih je v letu 2002 znašal 55 odstotkov, v letu 2001 pa 68 odstotkov. Stroški materiala so najpomembnejša sestavina lastne cene storitev ogrevanja, ki vpliva na spremembo prodajne cene ogrevanja. Delež stroškov surovin (toplota, para, plin, drugo) je v vseh materialnih stroških znašal 98 odstotkov v letih 2002 in 2001.

V letu 2002 so stroški surovin znašali 9.115.666 tisoč tolarjev ali 8 odstotnih točk manj kot v letu 2001, ko so znašali 9.877.677 tisoč tolarjev. Vrednostno sta najpomembnejši surovini plin in toplota, s skupnim deležem 92 odstotkov vseh stroškov surovin.

Nabava plina

Družba Geoplin je edini dobavitelj plina v Sloveniji za potrebe distribucije, plinskih turbin in vršnih kotlov. V letu 2001 je Energetika nabavila 87.397.401 kubičnih metrov, v letu 2002 pa 84.797.504 kubičnih metrov plina.

Tabela 9: Vrednost nabavljenega plina v letih 2001 in 2002 z izračunanima povprečnima nabavnima cenama za leti 2001 in 2002

Zap. št.	Sestavine nabavne cene	NV 2001 v tisoč tolarjih	NV 2002 v tisoč tolarjih	NC 2001 tolarjev/m ³	NC 2002 tolarjev/m ³	Indeks NV 2002/2001
1	2	3	4	5	6	7=(4/3)
1.	Plin – Distribucija*	3.799.451	3.171.966	47,49	39,89	83
2.	Plin – Vršni kotli	314.129	191.582	42,53	36,25	61
3.	Skupaj plin (1 + 2)	4.113.580	3.363.548	47,07	39,67	82
4.	Vračunani DDV	-	24.561	-	0,29	-
5.	Trošarina	75.279	103.082	1,5	1,5	137
6.	Ekološka taksa	187.731	196.735	5,7	5,7	105
7.	Skupaj (3 + 4 + 5 + 6)	4.376.590	3.687.926	50,08	43,49	84
8.	Popusti	(22.611)	(39.862)	(0,26)	(0,47)	176
9.	Skupaj (7 - 8)	4.353.979	3.648.064	49,82	43,02	84

Legenda: * Vključuje tudi zemeljski plin porabljen v turbini za proizvodnjo toplote, pare in električne energije.

V letu 2002 se je nabavna cena zemeljskega plina na enoto (kubični meter) znižala za 14 odstotkov¹⁵. Skupno znižanje nabavne vrednosti za 705.917 tisoč tolarjev, glede na leto 2001, je nastalo predvsem zaradi znižanja tečaja ameriškega dolarja in cen nafte na svetovnem trgu.

Geoplin je Energetiki v letu 2001 odobril, poleg posebnega popusta 9.481 tisoč tolarjev, še popust za pravočasno plačilo po mesečnih računih v znesku 13.130 tisoč tolarjev, v letu 2002 pa 39.862 tisoč tolarjev. Energetika je vse račune plačala pravočasno.

¹⁵ Iz 49,82 tolarja na kubični meter v letu 2001 na 43,02 tolarja na kubični meter (cena plina brez davščin pa se je znižala skupaj za 15 odstotkov, s 47,07 tolarja na kubični meter na 39,67 tolarja na kubični meter).

Nabava toplote

Po prejetih računih od TE-TOL v letih 2001 in 2002 sta bili nabavljeni toplota in para¹⁶ v količinah in vrednostih, kot prikazujemo v tabeli 10.

Tabela 10: Nabava toplote in pare v letih 2001 in 2002

Nabavljene količine in vrednosti	2001	2002	Razlika 2002 – 2001	Indeks 2002/2001
TOPLOTA				
Nabavljena količina (megavatna ura)	1.075.443	1.049.239	-26.204	98
Povprečna variabilna cena (tolarjev na megavatno uro)	2.819,46	2.697,36	-122	96
Povprečna fiksna cena (tolarjev na megavatno uro)	1.758,11	1.984,78	227	113
Skupaj povprečna cena (tolarjev na megavatno uro)	4.577,57	4.682,14	105	103
Vrednost variabilni del (tisoč tolarjev)	3.032.166	2.830.174	-201.992	93
Vrednost fiksni del (tisoč tolarjev)	1.890.751	2.082.507	191.756	110
Skupaj nabavna vrednost toplote (tisoč tolarjev)	4.922.917	4.912.681	-10.236	100
PARA				
Nabavljena količina (ton)	140.518	130.659	-9.859	93
Povprečna variabilna cena (tolarjev na tono)	2.051	2.393	342	117
Povprečna fiksna cena (tolarjev na tono)	1.496	1.192	-304	80
Skupaj povprečna cena (tolarjev na tono)	3.547	3.586	38	101
Vrednost variabilni del (tisoč tolarjev)	288.235	312.678	24.443	109
Vrednost fiksni del (tisoč tolarjev)	210.248	155.805	-54.443	74
Skupaj nabavna vrednost pare (tisoč tolarjev)	498.483	468.483	-30.000	94

Vir: prejeti računi v letih 2001 in 2002.

V letu 2002 je bila nabavna cena toplote na enoto (megavatno uro) večja, kot v letu 2001, kljub nižjemu tečaju USD, predvsem zaradi povečanja fiksne dela cene za 13 odstotkov.

Energetika avansira nabavo premoga, potrebnega za proizvodnjo toplote in pare v TE-TOL, po pogodbi o pogojih in načinu avansiranja nakupa premoga, sklenjeni 24. 8. 1998. V dodatkih k pogodbi sta za vsako pogodbeno leto (od 1. 6. tekočega leta do 31. 5. naslednjega leta) določili terminski plan za avansiranje nakupa premoga skupaj 240.000 ton (štiri ladje po 60.000 ton).

S TE-TOL je bil 26. 6. 2002 sklenjen dogovor o vračilu dela avansa, ki je bil nakazan 15. 4. 2002 (983.726 tisoč tolarjev). TE-TOL se je obvezala vrniti del avansa v znesku 413.067 tisoč tolarjev

¹⁶ Na podlagi dogovorov in pogodb: Dogovora o dobavi in nakupu toplote in pare z dne 16. 7. 1998 (velja do 30. 9. 2001); Dolgoročne pogodbe o dobavi toplote ter poslovnem in tehničnem sodelovanju, sklenjene 12. 9. 2001 (velja od 1. 10. 2001); Letne pogodbe o dobavi toplote 2001/2002 (za obdobje od 1. 10. 2001 do 30. 6. 2002), sklenjene 3. 10. 2001; Letne pogodbe o dobavi toplote 2002/2003 (za obdobje od 1. 7. 2002 do 30. 6. 2003), sklenjene 27. 6. 2002.

in od 16. 4. 2002 do dneva plačila priznala obresti v višini TOM + 2 odstotka. Preveč avansirana dobava v letu 2002 je bila poračunana.

Na podlagi dogovora je bil sklenjen dodatek 4 k pogodbi o avansiranju premoga, v katerem sta pogodbeni stranki spremenili pogoje dobave premoga, ki naj bi jih v pogodbenem letu¹⁷ avansirala Energetika, in sicer sta zmanjšali količine premoga pri eni dobavi (ladji) s 60.000 ton na 40.888 ton in povečali število dobav s štiri na pet. To na letni ravni pomeni zmanjšanje avansiranja premoga s 240.000 ton na 204.440 ton ali za 14,8 odstotkov manj.

2.1.2.1.a Energetika je v letu 1998 s TE-TOL sklenila pogodbo o avansiranju premoga za dobo petih let, na podlagi katere je Energetika dolžna nakazati avans najkasneje v roku pet dni po prispetju ladje v pristanišče. Višina plačila je določena v tolarski protivrednosti v ameriških dolarjih izkazanega zneska uvoženega premoga, preračunanega s podjetniškim prodajnim tečajem NLB. Ocenili smo, koliko bi Energetika plačala za dobavljeni premog, če bi se dogovorila za enake pogoje financiranja, za kakršne se je TE-TOL dogovoril z dobaviteljem (plačilo 15 dni po predložitvi dokumentacije in uporaba prodajnega tečaja Banke Slovenije), ter ugotovili pozitiven učinek avansiranja premoga v znesku 5,5 milijona tolarjev za dobave v letu 2001 in negativni učinek v znesku 27 milijonov tolarjev za dobave v letu 2002.

2.1.2.2 Stroški storitev

V letu 2002 so bili stroški storitev za 30 odstotkov večji kot v letu 2001, kar je povečalo njihovo udeležbo v vseh stroških na štiri odstotke. Posamezne vrste stroškov prikazujemo v tabeli 11.

Tabela 11: Stroški storitev

Stroški storitev	Leto 2002 v tisoč tolarjih	Leto 2001 v tisoč tolarjih	Indeks 2002/2001
Stroški drugih storitev	289.453	261.710	111
Stroški vzdrževanja osnovnih sredstev	195.456	130.748	150
Stroški intelektualnih storitev	67.701	58.118	117
Zavarovalne premije	61.270	39.251	156
Stroški sejmov, reklam, reprezentance	51.682	24.671	210
Stroški zvez, transporta	46.839	37.469	125
Stroški plačilnega prometa	18.996	9.891	192
Stroški storitev fizičnih oseb	6.668	*	-
Povračila stroškov v zvezi z delom	2.459	9.604	26
Najemnine	1.993	-	-
Skupaj	742.517	571.462	130

Legenda: * Stroški storitev fizičnih oseb so bili v letu 2001 izkazani med stroški dela v znesku 11.339 tisoč tolarjev.

¹⁷ Pogodbeno leto traja od 1. junija do 31. maja naslednjega leta.

Podrobneje smo preizkusili pravilnost poslovanja, ki se nanaša na stroške intelektualnih storitev, stroških reklam in reprezentance in stroških drugih storitev, v skupnem znesku 46.312 tisoč tolarjev v letu 2001 in 104.674 tisoč tolarjev v letu 2002. Preverili smo pravilnost oddaje javnih naročil in upravičenost nastalih stroškov.

Stroški intelektualnih storitev

Stroške intelektualnih storitev predstavljajo stroški svetovanja, odvetniških storitev, strokovnega izobraževanja, zdravstvenih storitev, revizorskih storitev. V letu 2002 so se, glede na leto 2001, najbolj povečali stroški svetovanja, za 80 odstotkov, in stroški strokovnega izobraževanja, ki so bili za 30 odstotkov večji. Vrste stroškov intelektualnih storitev prikazujemo v tabeli 12.

Tabela 12: Stroški intelektualnih storitev

Stroški intelektualnih storitev	Leto 2002 v tisoč tolarjih	Leto 2001 v tisoč tolarjih	Indeks 2002/2001
Stroški svetovanja	16.009	8.921	179
Strokovno izobraževanje	26.753	20.602	130
Stroški odvetniških storitev	18.722	20.753	90
Revizorski stroški	3.209	4.017	80
Zdravstvene storitve	3.008	3.825	79
Skupaj	67.701	58.118	117

V reviziji smo pri preizkušanju pravilnosti oddaje intelektualnih storitev ugotovili naslednje nepravilnosti:

2.1.2.2.a Energetika pri oddaji javnih naročil ni ravnala po določilih ZJN-1¹⁸ in Pravilnika o oddaji naročil male vrednosti, in sicer:

- ni izvedla postopka oddaje naročila male vrednosti za učenje tujih jezikov pri družbi Panteon College d. o. o., Ljubljana (532 tisoč tolarjev);
- tečaj tujih jezikov za vodstvene delavce se je začel izvajati, še preden je bila v letu 2002 s podjetjem Berlitz Slovenija d. o. o., Ljubljana sklenjena pogodba (1.545 tisoč tolarjev);
- za svetovanje za postavitev poslovno-finančnega načrtovanja in poročanja ni izvedla postopka naročanja storitev male vrednosti. Storitve je bila opravljena na podlagi dogovora z izvajalcem dne 27. 9. 2001 in ponudbe z dne 2. 10. 2001 (2.777 tisoč tolarjev v letu 2001, 1.123 tisoč tolarjev v letu 2002);
- svetovanje pri odnosih z javnostmi in medijske predstavitve nakupa SIB je oddala Agenciji Imelda d. o. o., Ljubljana na podlagi pogodbe, sklenjene 2. 11. 2001. Izvajalca ni izbrala v postopku zbiranja ponudb. Sklep za začetek postopka je bil izdan šele 15. 11. 2001, to je po datumu sklenitve pogodbe (1.944 tisoč tolarjev v letu 2001 in 9.449 tisoč tolarjev v letu 2002).

¹⁸ Uradni list RS, št. 39/00 in 102/00.

2.1.2.2.b Izvajalca storitev je Energetika izbrala neposredno, brez predhodnega preverjanja drugih ponudnikov, s čimer je kršila 17. člen Pravilnika o oddaji naročil male vrednosti, saj ni bilo izkazano, da je bil izvajalec edini ponudnik storitev na trgu. Tako so bili nepravilno izbrani naslednji izvajalci:

- ATACON d. o. o., Ljubljana (pogodba sklenjena 7. 2. 2002), za pravni pregled in vrednotenje družbe Energetika Ravne d. o. o., Ravne na Koroškem (1.532 tisoč tolarjev),
- F.I.I.N. d. o. o., Ljubljana (pogodba sklenjena 15. 11. 2002), za pravno pomoč pri ureditvi zemljiškopravnih stanja in lastninskih odnosov Energetike (3.020 tisoč tolarjev),
- Tesus d. o. o., Ljubljana (naročilnica 26. 11. 2002), za izdelavo elaborata o lastninskem poenotjenju oskrbe z daljinsko toploto v Ljubljani (605 tisoč tolarjev).

2.1.2.2.c Stroški svetovanja po pogodbi za pripravo in vodenje treh strateških delavnic in izdelava izhodišč za pripravo razvojnega načrta Energetike z družbo Korže d. o. o., Ljubljana, sklenjeni 25. 10. 2000, so znašali 4.200 tisoč tolarjev. V reviziji je bilo predloženo gradivo ene od izvedenih delavnic. Ugotavljamo, da je bila Strategija razvoja daljinske oskrbe do leta 2010 sprejeta v letu 2000, izdelano je tudi Poročilo o analizah elementov za energetske razvojne načrte mesta Ljubljana¹⁹. Energetika ni utemeljila potrebe za sklenitev pogodbe, zato štejemo ta strošek svetovanja za neupravičen.

Stroški reklame in reprezentance

Stroški reklame so v letu 2002 znašali 30.183 tisoč tolarjev ali 117 odstotkov več kot v letu 2001, ko so znašali 13.914 tisoč tolarjev.

2.1.2.2.d Energetika je za medijski zakup oglasnega prostora, načrtovanje in organizacijo za oglaševalsko akcijo 'Toplino vam podarimo', oddala javno naročilo po dveh pogodbah Agenciji Imelda (pogodbi sklenjeni 25. 7. 2002 in 21. 10. 2002) v znesku, pri katerem bi morala zbirati izvajalca v postopku javnega razpisa (14.330 tisoč tolarjev v letu 2002). Tako se je izognila javnemu razpisu in kršila določilo 1. odstavka 26. člena ZJN-1.

2.1.2.2.e Za reklame in sponzorstvo različnih športnih in kulturnih društev je Energetika v letu 2002 namenila 14.317 tisoč tolarjev. Navedeni stroški so poslovno nepotrebni stroški izvajalke gospodarske javne službe.

Stroški reprezentance so v letu 2002 znašali 21.498 tisoč tolarjev ali 99,9 odstotka več kot v letu 2001 (10.757 tisoč tolarjev).

2.1.2.2.f Za stroške pogostitev zaposlenih ob novem letu so v Energetiki porabili 1.915 tisoč tolarjev v letu 2001 in 1.782 tisoč tolarjev v letu 2002. Dokaj veliki so bili tudi stroški za obdaritev in pogostitev poslovnih partnerjev, in sicer 1.072 tisoč tolarjev za leto 2001 in 2.532 tisoč tolarjev za leto 2002. Med drugimi je Energetika gostila partnerje TE-TOL in člane MOL, Oddelka za GJS in promet. Takšno ravnanje ocenjujemo kot neprimerno, saj je bilo pri poslovanju porabljen več sredstev, kot bi bilo potrebno za izvajanje gospodarske javne službe.

¹⁹ Izdelal ga je Institut Jožef Stefan, Ljubljana, Center za energetske učinkovitost, maj 2000.

Stroški drugih storitev

2.1.2.2.g Pri revidiranju stroškov drugih storitev (19.796 tisoč tolarjev) smo ugotovili, da je Energetika pri oddaji naročila male vrednosti za storitve (organizacija, priprava in izdelava letnega poročila, ocenitev vrednosti osnovnih sredstev, izdelava pogojev in dokumentacijo za javni razpis prenove informacijskega sistema, ocena vrednosti kapitala SIB in strateško vodenje stikov z javnostmi) izbrala izvajalce neposredno, s čimer je kršila 17. člen Pravilnika o naročilih malih vrednosti, saj ni bilo izkazano, da je izvajalec edini ponudniki na trgu.

2.1.2.3 Stroški dela

Stroški dela so v izkazu uspeha za leto 2001 izkazani v znesku 1.700.782 tisoč tolarjev in predstavljajo 11 odstotkov vseh odhodkov, za leto 2002 pa 1.893.250 tisoč tolarjev, kar tudi predstavlja 11 odstotkov vseh odhodkov.

Energetika je v letih 2001 in 2002 obračunavala plače po Kolektivni pogodbi Energetike Ljubljana p. o. (v nadaljevanju: Kolektivna pogodba Energetike), ki je bila sprejeta 14. 6. 1993, Kolektivni pogodbi za gospodarske javne službe na področju komunalnih dejavnosti in vodnega gospodarstva²⁰ (v nadaljevanju: Panožna kolektivna pogodba) in Pravilnikom o plačah.

Po individualnih pogodbah so bile v letu 2001 plače obračunane petnajstim vodilnim delavcem, v letu 2002 pa sedmim. Višino plač zaposlenih v Energetiki in njihovo primerjavo s panogo prikazujemo v tabeli 13.

Tabela 13: Povprečna mesečna bruto plača v letih 2001 in 2002

Leto	Povprečna plača- delavci	Povprečna plača – poslovodni delavci	Skupaj povpr. plača – Energetika	Povprečna plača v dejavnosti oskrbe ²¹	v tolarjih
					Razmerje povpr. plače v Energetiki s povpr. plačo v dejavnosti oskrbe
1	2	3	4	5	6 = (4/5)
2001	245.230	883.231	265.893	250.000	106
2002	285.424	1.412.547	301.748	277.009	109
Indeks 2002/2001	116	160	113	111	

V letu 2002 je bila povprečna plača v Energetiki za 14 odstotkov večja kot v letu 2001, rast povprečnih bruto plač delavcev je bila 16-odstotna. Rast povprečnih bruto plač vodilnih delavcev je bila sicer 60-odstotna, pri čemer pa moramo upoštevati spremenjeno strukturo zaposlenih po individualni pogodbi v obravnavanih letih (v letu 2001 je Energetika imela sklenjene individualne pogodbe s 15 zaposlenimi, v letu 2002 pa le še s 7 zaposlenimi) in da so bile plače po individualnih pogodbah v letu 2001 omejene.

²⁰ Uradni list RS, št. 50/94.

²¹ Dejavnost oskrbe z elektriko, plinom, vodo - Urad RS za makroekonomske analize in razvoj, Ekonomsko ogledalo, št. 2, februar 2003, str. P 11.

Rast plač v letu 2002 je bila večja od rasti plač v dejavnosti oskrbe za 2,4 odstotka. V letu 2001 je bila povprečna bruto plača Energetike za 6 odstotnih točk večja od povprečne plače v dejavnosti oskrbe, v letu 2002 pa za 9 odstotnih točk, pri čemer je potrebno upoštevati, da je izobrazbena struktura v Energetiki na višji ravni (v Energetiki je 32,6 odstotka zaposlenih z višjo oz. visoko stopnjo izobrazbe, v dejavnosti oskrbe pa le 19,3 odstotka).

S preizkušanjem smo ugotovili naslednje nepravilnosti:

2.1.2.3.a Pri obračunavanju dodatkov in nadur je Energetika uporabljala osnovo, ki ni v skladu s Panožno kolektivno pogodbo. V 45. in 46. členu Panožne kolektivne pogodbe je namreč določeno, da je osnova za izračun dodatkov osnovna plača delavca za polni delovni čas oz. ustrezna urna postavka. Energetika upošteva kot osnovo za izračun dodatkov in nadur plačo, ki izhaja iz plačilnega razreda, povečano za dodatek za delovno dobo (ki je sestavljen iz dodatka za delovno dobo in dodatka za stalnost).

V Energetiki so zaposlenim priznavali dodatno plačo, t.i. božičnico, ki je bila izplačana v decembru 2001 v skupni vrednosti 27.521 tisoč tolarjev, v decembru leta 2002 pa v skupni vrednosti 96.281 tisoč tolarjev, kot prikazujemo v tabeli 14.

Tabela 14: Skupni zneski dodatne plače – božičnice za leti 2001 in 2002

	v tisoč tolarjih		
Kategorija zaposlenih	2001	2002	Indeks 2002/2001
Delavci	23.785	88.158	371
Vodilni delavci (individualna pogodba)	3.736	8.123	217
Skupaj	27.521	96.281	346

V decembru 2001 je bila izplačana božičnica delavcem skupaj 23.785 tisoč tolarjev, petim vodilnim delavcem pa skupaj 3.736 tisoč tolarjev. O izplačilu božičnice v letu 2001 sta odločala NS Energetike (na podlagi 13²². člena Pravilnika o plačah) in Holding, ki je obvestil vsa odvisna javna podjetja v sistemu Holdinga, da je dopustno izplačilo božičnice v znesku 60.986 tolarjev na zaposlenega.

2.1.2.3.b Energetika je poleg dovoljenega zneska trem vodilnim delavcem izplačala še božičnico v vrednosti njihove bruto plače v novembru 2001, skupaj 3.432 tisoč tolarjev. Izplačilo božičnice v znesku 3.432 tisoč tolarjev je bilo v nasprotju s sklepom NS Energetike in obvestilom Holdinga.

V letu 2002 pa je bila božičnica izplačana vsem delavcem skupaj 96.281 tisoč tolarjev, v vrednosti plače za november, v sorazmernem deležu zaposlitve posameznika v družbi v obdobju od 1. 1. do 30. 11. 2002. Delavcem je bilo izplačano 88.158 tisoč tolarjev, šestim vodilnim delavcem pa skupaj za 8.123 tisoč tolarjev.

²² O izplačilu božičnice v letu 2001 sta odločala Holding in NS Energetike na podlagi 13. člena Pravilnika o plačah: NS ob koncu koledarskega leta pregleda poslovanje podjetja v tekočem letu, in če je ocena poslovanja ugodna, lahko sprejme sklep o izplačilu dodatne plače - božičnice zaposlenim, ki se izplača v decembru do vrednosti sredstev povprečne enomesečne mase izplačanih bruto plač podjetja v tekočem letu. Do izplačila božičnice so upravičeni vsi zaposleni po kriterijih, ki jih določi nadzorni svet. Dodatna plača - božičnica se izplača iz sredstev tekočega poslovanja.

2.1.2.3.c O izplačilu božičnice v decembru 2002 je odločil v. d. direktorja Energetike na podlagi spremenjenega Pravilnika o plačah, sprejetega 1. 2. 2002. Po našem mnenju v. d. direktorja ni bil upravičen sprejeti sklepa o izplačilu božičnice, saj ni imel realne podlage za ugodno ocenitev poslovanja družbe. Zato je bila po našem mnenju neupravičeno izplačana božičnica v decembru 2002 za skupno 96.281 tisoč tolarjev.

2.1.3 Poslovni izid

Ker je Energetika pretežni del likvidnostnih presežkov ustvarjala v preteklih letih, smo v reviziji zbrali podatke o poslovnem izidu in poskušali ugotoviti, na katerem segmentu poslovanja so ti presežki nastajali. Poslovni izid Energetike v obdobju od 1994 do 2002 prikazujemo v tabeli 15.

Tabela 15: Struktura poslovnega izida Energetike od leta 1994 do 2002

v tisoč tolarjih				
Leto	Poslovni izid	Izid iz rednega poslovanja	Izid iz finančnega poslovanja	Izid iz izrednega delovanja
1	2=(3+4+5)	3	4	5
1994	490.550	71.941	313.937	104.672
1995	735.408	583.152	176.139	-23.883
1996	933.684	348.193	566.418	19.073
1997	941.493	263.932	611.983	65.578
1998	231.325	-226.141	474.985	-17.519
1999	104.863	-255.265	172.365	187.763
2000	-556.650	-881.887	289.025	36.212
2001	1.191.777	296.385	901.844	-6.452
2002	-1.218.004	845.448	-2.118.526	55.074

Do leta 1997 je Energetika dosegala relativno dober poslovni izid, po tem letu pa se je pričel slabšati ter se v letu 2000 prevesil v izgubo v znesku 557 milijonov tolarjev. V letu 2001 je Energetika zopet dosegla ugoden poslovni izid: dobiček v vrednosti 1.192 milijonov tolarjev, v letu 2002 pa izgubo v vrednosti 1.218 milijonov tolarjev, na katero je vplivala oslabitev naložbe v SIB.

2.1.3.1 Rezultati poslovanja oskrbe s toploto in plinom v letih 2001 in 2002

Energetika pri ugotavljanju rezultatov posamezne dejavnosti vključuje vse stroške in odhodke ter prihodke obdobja, tako poslovne kot finančne in izredne. Za presojo prodajnih cen pa ugotavlja za obresti zoženo lastno ceno količinske enote poslovnega učinka, ki se primerja s povprečno. Ocena, ki jo je predstavila Energetika, je prikazana v tabeli 16.

Tabela 16: Rezultati poslovanja oskrbe s toploto in plinom²³ v letih 2001 in 2002

Rezultati poslovanja	Toplota			Plin ²⁴		
	2001	2002	Indeks 02/01	2001	2002	Indeks 02/01
Dobiček /izguba iz poslovanja (v tisoč tolarjih)	(103.138)	466.371	452	66.141	129.533	196
Čisti dobiček /Izguba dejavnosti (v tisoč tolarjih)	764.302	(987.055)	-	349.027	(514.089)	-
Lastna cena (v tolarjih na megavatno uro)	8.051,98	7.623,30	95	7.348,77	6.878,96	94
Povprečna prodajna cena (v tolarjih na megavatno uro)	7.958,50	8.048,70	101	7.450,23	7.074,35	95
Poslovni rezultat izražen v tolarjih na megavatno uro	-93,49	425,40	455	101,46	195,39	193
Poslovni rezultat izražen z razmerjem med prodajno in lastno ceno	0,988	1,053		1,014	1,028	

Dejavnost Toplota je v letu 2002 izkazala dobiček iz poslovanja v znesku 466.371 tisoč tolarjev, medtem ko je v letu 2001 izkazala izgubo v znesku 103.138 tisoč tolarjev. Izkazan dobiček v letu 2002 je predvsem posledica nižjih stroškov zemeljskega plina (zaradi nižjih cen zemeljskega plina) ter nižje obračunane amortizacije v letu 2002 (v letu 2001 je namreč Energetika zaračunala amortizacijo zaradi uskladitve s tržnimi cenami v znesku 212.503 tisoč tolarjev, za kar pa v letu 2002 ni bilo potrebe). Tudi dejavnost Plin je v letu 2002 beležila dobiček iz poslovanja, ki je bil kar 96 odstotkov večji od doseženega v letu poprej, kar je predvsem posledica znižanja stroškov zemeljskega plina zaradi nižje cene, kljub temu da so se prihodki iz poslovanja znižali.

Čista izguba obeh dejavnosti v letu 2002 je posledica odpisa dolgoročne kapitalske naložbe v SIB. Glede na veljavno metodologijo za oblikovanje cen toplote in uporabljeno metodologijo za oblikovanje cen plina, ta izguba ne vpliva na rast prodajne cene toplote in plina.

2.2 Vlaganja v opredmetena osnovna sredstva in finančne naložbe

V tej točki revizijskega poročila predstavljamo, kje so v Energetiki nastajala prosta sredstva in ocenjujemo njihovo višino. V nadaljevanju pa predstavljamo rezultate vlaganj v osnovna sredstva in finančne naložbe, pri katerih posebej izpostavljam poslovne dogodke med nakupovanjem delnic SIB.

²³ Prilogi 2 in 3.

²⁴ Plin: enota plina (kubični meter) je preračunana v megavatno uro z uporabo enakih koeficientov, kot so razvidni v letnem poročilu za 2001, tako znaša obračun plina: 662.945 megawatnih ur za leto 2002 in 651.896 megawatnih ur za leto 2001.

2.2.1 Ocena prostih sredstev

Energetika je presežke likvidnih sredstev dosegala v preteklosti predvsem s finančnimi naložbami, del sredstev pa je prispevala tudi obračunana amortizacija, ki ni bila porabljena za obnove, nadomestitve in razvoj dejavnosti. Oblikovanje prostih sredstev prikazujemo v tabeli 17.

Tabela 17: Oblikovanje prostih sredstev v obdobju od 1. 1. 1995 do 31. 12. 2002

v milijon tolarjih				
Oblikovanje prostih sredstev	1995 - 2000*	2001	2002	Skupaj 1995 – 2002
Stanje 1. 1. 1995	3.321			3.321
I. Iz osnovnih sredstev				
Dejanska amortizacija (skupaj z revalorizacijo amortizacije ²⁵)	7.025	1.857	1.650	10.532
Dotacije za investicije	263	-	-	263
Prispevek za priključno moč in ekološka taksa in posojila Holdinga Ljubljana	636	-	-	636
Poraba za investicije	(7.616)	(884)	(821)	(9.321)
Presežek sredstev I.	3.629	973	829	5.431
II. Iz rezultata delovanja				
Rezultat iz poslovanja	(168)	296	845	973
Rezultat iz financiranja	4.594 ²⁶	902	884	6.380
Rezultat iz izrednega poslovanja	-	(6)	55	49
Presežek sredstev II.	4.426	1.192	1.784	7.402
Skupaj I. + II.	8.055	2.165	2.613	12.833
Nakazilo Holdingu iz dobička	(2.375)	-	(1.000)	(3.375)
Nakup SIB	-	(2.607)	(866)	(3.473)
Skupaj	5.680	(442)	747	5.985

2.2.1.a Ocena prostih denarnih sredstev od 1. 1. 1995 do 31. 12. 2002 kaže, da je Energetika razpolagala s sredstvi amortizacije in presežki finančnih prihodkov nad odhodki, skupaj v znesku 12.833 milijonov tolarjev. V obdobju do leta 2000 in v letu 2002 je Energetika nakazala Holdingu del dobička (skupno 3.375 milijonov tolarjev). Za nakup delnic SIB je Energetika porabila 3.473 milijonov tolarjev. V obdobju, za katerega je bila opravljena revizija, ji je po nakazilu dela dobička na Holding in nakupu delnic SIB ostalo še 5.985 milijonov tolarjev prostih sredstev, ki naj bi bila namenjena za razvoj gospodarske javne službe.

²⁵ V letu 2002 se revalorizacija amortizacije več ne obračunava (glede na nove Slovenske računovodske standarde).

²⁶ Od tega: revalorizacijske obresti 2.359 milijonov tolarjev in obresti 2.235 milijonov tolarjev.

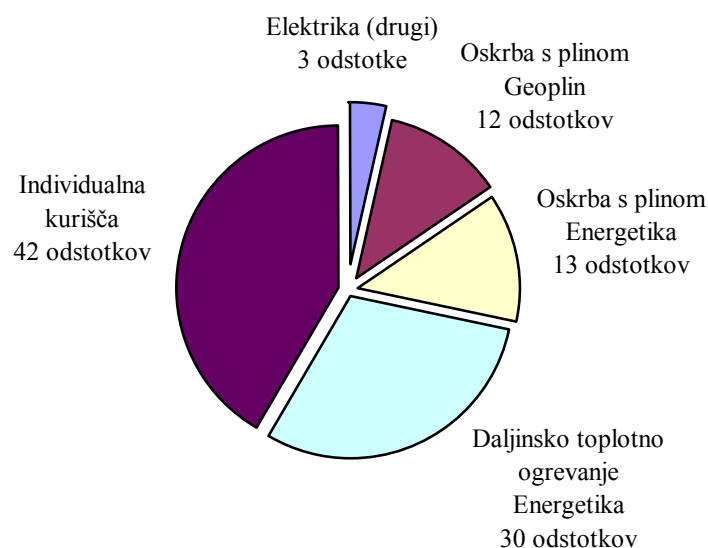
2.2.2 Vlaganja v opredmetena osnovna sredstva

Revidiranje vlaganj Energetike v osnovna sredstva smo začeli s spoznavanjem sistema daljinskega ogrevanja in oskrbe s plinom ter njegovega razvoja, pregledali smo vire financiranja opredmetenih osnovnih sredstev in primerjali uresničene investicije z načrtovanimi. Ugotavljali smo razloge za odstopanja in preverjali, ali je Energetika pri oddaji del spoštovala predpise o javnem naročanju.

2.2.2.1 Sistem daljinskega ogrevanja in oskrbe s plinom

Iz obstoječih sistemov daljinskega ogrevanja in oskrbe s plinom Energetika zagotavlja približno 43 odstotkov vseh potreb po toplotni energiji za vse vrste ogrevanja, pripravo tople sanitarne vode in za tehnološke potrebe Ljubljane. Sestavo pokrivanja potreb prikazujemo na sliki 2.

Slika 2: Pokrivanje potreb po toplotni energiji na področju Ljubljane

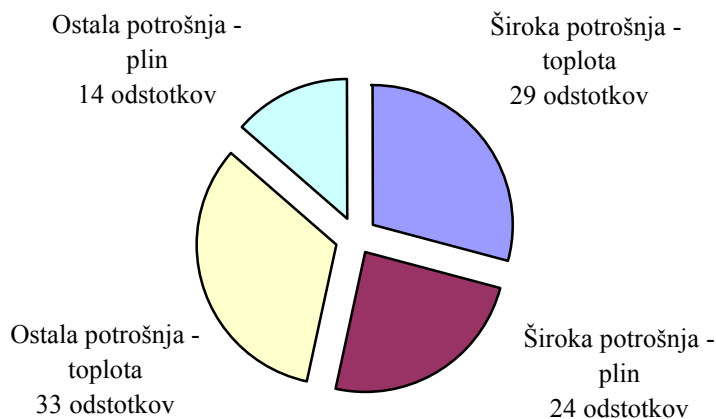
Vir: poslovno poročilo Energetike za leto 2002.

Po podatkih konec leta 2002 so se iz obeh sistemov na območju Ljubljane (toplota in plin) ter Medvod (plin) oskrbovala gospodinjstva (73.893 stanovanj) in nestanovanjski odjemalci. V oskrbi iz obeh sistemov je delež odjemalcev 'široka potrošnja'²⁷ 53-odstoten, delež odjemalcev 'ostala potrošnja'²⁸ pa 47-odstoten. Delež odjemalcev plina in toplote predstavljamo na sliki 3.

²⁷ Mali odjemalci: gospodinjstva, centralno ogrevanje, mala poraba.

²⁸ Veliki odjemalci: nestanovanjski odjemalci, pogodbeni odjemalci, napovedani odjem.

Slika 3: Delež odjemalcev 'široke in ostale potrošnje' pri oskrbi s plinom in toploto

Vir: poslovno poročilo Energetike za leto 2002.

Območje MOL je že skoraj v celoti pokrito z omrežjem daljinskega ogrevanja in zemeljskega plina. Nepriključene so še nekatere kotlarne, ki oskrbujejo stanovanjske bloke, javne in druge poslovne objekte.

Pri oskrbi s toploto se je v letu 2002 nadaljeval trend zmanjševanja priključne moči, predvsem pri nestanovanjskih odjemalcih. Tudi priključevanje novih in obstoječih stanovanj je bilo znatno manjše kot v preteklih letih. Na novo je bilo priključenih 126 stanovanj (v letu 2001 500 stanovanj, 660 stanovanj v letu 2000, v letu 1999 pa 600 stanovanj). V letu 2002 je bilo na novo zgrajenih 2,7 kilometra vročevodnega omrežja, v letu 2001 pa 2,1 kilometra. Skupna dolžina celotnega vročevodnega omrežja je znašala 187,4 kilometra.

Pri oskrbi s plinom se je nadaljevala rast števila priključenih stanovanj in rast plinovodnega omrežja. Na sistem oskrbe s plinom je bilo na novo priključenih 1.702 odjemalcev v letu 2002 in 1.366 odjemalcev v letu 2001. V letu 2002 je bilo zgrajenih 15,9 kilometra primarnega in sekundarnega plinovodnega omrežja, v letu 2001 pa 20,9 kilometra (zamenjanih je bilo tudi 0,7 kilometra obstoječega omrežja). Zgrajeni so bili tudi novi plinovodni priključki: 723 v letu 2002 in 710 v letu 2001. Dolžina plinovodnega omrežja je konec leta 2002 znašala 445 kilometrov.

2.2.2.2 Knjižna vrednost opredmetenih osnovnih sredstev

Neodpisana vrednost vseh opredmetenih osnovnih sredstev v letu 2002 je znašala 25.103.910 tisoč tolarjev in je bila nižja za 882.260 tisoč tolarjev, oz. tri odstotne točke glede na leto 2001. Neodpisana vrednost gradbenih objektov znaša 76 odstotkov vseh opredmetenih osnovnih sredstev. Neodpisano vrednost gradbenih objektov po vrstah in dejavnostih predstavljamo v tabeli 18.

Tabela 18: Neodpisana vrednost gradbenih objektov na dan 31. 12. leta 2000, 2001 in 2002

v tisoč tolarjih			
Zgradbe	31. 12. 2000	31. 12. 2001	31. 12. 2002
Gradbeni objekti – ostalo	1.150	1.056	882
Gradbeni objekti – toplota in para	2.908.351	2.773.910	2.587.509
Gradbeni objekti – plin	1.138.661	1.203.718	1.228.971
Cevovodi – toplota in para	8.467.055	8.690.918	8.127.118
Cevovodi – plin	6.636.996	6.920.181	7.143.306
Skupaj	19.152.213	19.589.783	19.087.786

Vir: glavna knjiga 2000, 2001 in 2002.

2.2.2.3 Viri financiranja opredmetenih osnovnih sredstev

V letu 2001 je bilo za financiranje vlaganj v opredmetena osnovna sredstva namenjeno 883.603 tisoč tolarjev, v letu 2002 pa 821.291 tisoč tolarjev amortizacijskih sredstev, to je skupno 1.704.894 tisoč tolarjev. Pregled načrtovanih virov in njihova poraba je prikazana v tabeli 19.

Tabela 19: Načrtovani viri sredstev in njihova poraba v letih 2001 in 2002

v tisoč tolarjih						
Viri sredstev	Načrt 2001	Realizac. 2001	Indeks realiz. 2001	Načrt 2002	Realizac. 2002	Indeks realiz. 2002
Skupaj	2.032.790	883.603	43	2.442.473	821.291	33
1. Sredstva amortizacije	-	883.603	-	1.502.261	821.291	-
2. Prosta fin. sredstva iz preteklih let	2.032.790	-	-	504.079	-	-
3. Dolgoročna posojila	-	-	-	436.133	-	-

Obračunana amortizacija je v letu 2002 predstavljala 9,7 odstotka, v letu 2001 pa 12,5 odstotka vseh odhodkov. Znašala je 1.650.225 tisoč tolarjev v letu 2002 in 1.856.612²⁹ tisoč tolarjev v letu 2001.

2.2.2.3.a Prosta amortizacijska sredstva iz leta 2001 in leta 2002 so konec leta 2002 znašala skupaj 1.801.943 tisoč tolarjev. Obračunano amortizacijo je v obeh letih v celoti pokrila prodajna cena storitev Energetike.

Energetika je v obdobju do 1998 financirala opredmetena osnovna sredstva, poleg sredstev amortizacije, tudi z naslednjimi viri:

- z ekološkim prispevkom in prispevkom na priključno moč (predpisalo ju je Mesto Ljubljana), ki sta bila vračunana v ceno za ogrevanje v letih 1994, 1995 in 1996, in sta bila namenjena za pospeševanje priključevanja na vročevodno in plinovodno omrežje v obliki ugodnih kreditov in finančnega najema zaradi odprave obstoječih kurišč na trda in tekoča

²⁹ V letu 2001 je bila dodatno obračunana amortizacija 290.816 tisoč tolarjev zaradi uskladitve osnovnih sredstev s tržnimi cenami.

goriva; dolgoročna obveznost za ekološki prispevek in prispevek na priključno moč je v poslovnih knjigah izkazana do Holdinga; konec leta 2002 je dolgoročna obveznost znašala 476.277 tisoč tolarjev; ročnost te obveznosti ni bila dogovorjena;

- s finančnimi sredstvi Mesta Ljubljane, prejetimi v letih 1997 in 1998 prek Holdinga, ki jih ima Energetika evidentirane kot dolgoročno obveznost do Holdinga, za dve prejeti posojili (za gradnjo kogeneracijskega objekta s plinsko turbino in za gradnjo toplotnega in plinskega omrežja); dolgoročna obveznost je konec leta 2002 znašala 609.880 tisoč tolarjev;
- s prejetimi dotacijami za osnovna sredstva iz proračuna Mesta Ljubljana (ki jih je Energetika prejela do leta 1994), na podlagi katerih so bile oblikovane dolgoročne rezervacije (te se zmanjšujejo za obračunano amortizacijo tistih osnovnih sredstev, ki so bila z njimi financirana); dolgoročne rezervacije so konec leta 2002 znašale 1.122.719 tisoč tolarjev.

Če bi lastninsko preoblikovanje Energetike potekalo v skladu z ZGJS, bi Energetika toplotno in plinsko omrežje (infrastrukturo) prejela v upravljanje od občin. Zanje bi veljale posebnosti v zvezi z obravnavanjem amortizacije po SRS 35.8 in SRS 35.23³⁰, z lokalno skupnostjo bi sklenila pogodbo o upravljanju sredstev. Lokalna skupnost bi tako imela neposreden nadzor nad njenim poslovanjem (določanjem cen, načinom financiranja razvoja in nadomestitve omrežja).

Način financiranja toplotnega in plinskega omrežja je določen tudi v izdanih odlokih občin o načinu izvajanja gospodarske javne službe oskrbe s plinom ali toploto. Na območju Ljubljane so štiri občine določile način financiranja plinskega omrežja do konca leta 2002, po katerem novo gradnjo omrežja financira Energetika s ceno plina. Občina Škofljica³¹ ima za razširitev toplotnega in plinskega omrežja predvideno zbiranje namenskih sredstev (prispevke, takse). MOL kot največja občina odloka o izvajanju gospodarske javne službe oskrbe s plinom in toploto še ni sprejela.

2.2.2.3.b Zaradi nerealiziranih vlaganj v plinsko in toplovodno omrežje je pretežni del sredstev zbranih za financiranje naložb v osnovna sredstva ostal neporabljen in na voljo za finančne naložbe, kar je razvidno iz tabele 20.

2.2.2.4 Vlaganja v toplotno in plinsko omrežje ter v druga opredmetena osnovna sredstva

Energetika je za leto 2001 načrtovala vlaganja v opredmetena osnovna sredstva v znesku 2.032.790 tisoč tolarjev, v letu 2002 pa v znesku 2.442.473 tisoč tolarjev. Od tega znašajo načrtovana vlaganja v obnove in nadomestitve osnovnih sredstev 19,5 odstotka v letu 2001 in 27,6 odstotka v letu 2002. Načrtovana vlaganja so bila uresničena 43-odstotno v letu 2001 in 34-odstotno v letu 2002. Načrtovani in uresničeni obseg investicij po posameznih področjih predstavljamo v tabeli 20.

Tabela 20: Načrtovana in realizirana vlaganja v opredmetena osnovna sredstva v letih 2001 in 2002

³⁰ SRS 35.23 določa: 'Če na podlagi predpisa ali ustanoviteljeve odločitve stroškov amortizacije osnovnih sredstev, prenesenih v upravljanje, ni mogoče računati v cene proizvodov oziroma storitev, država ali občina pa ne zagotovi dotacije iz proračuna za pokrivanje teh stroškov, se vsakoletni stroški amortizacije nadomestijo v breme dolgoročne obveznosti do države ali občine!'

³¹ Odlok o gospodarskih javnih službah Občine Škofljica, Uradni list RS, št. 56/96.

v tisoč tolarjih

Vrsta investicije	2001			2002		
	Načrt	Realiz.	Indeks realiz.	Načrt	Realiz.	Indeks realiz.
1. Naložbe	2.032.790	883.603	43	2.442.473	821.291	34
1.1 V obnovo in nadomestitev osnovnih sredstev	396.490	179.966	45	682.940	278.994	41
a) na področju daljinskega ogrevanja	77.280	19.118	25			
b) na področju oskrbe z zemeljskim plinom	44.040	19.893	45			
c) na področju računalniško inform. sistema za celotno podjetje	108.410	27.637	25			
d) na področju vodstva in strokovnih služb	166.760	92.446	55			
e) Poraba iz načrta preteklih let in izven načrta pri nabavi OS	-	20.872	-			
1.2 Naložbe v razvoj oskrbe s toplotno energijo in plinom	1.636.300	703.637	43	1.759.533	542.297	31
a) daljinsko ogrevanje	651.000	189.089	29	422.000	109.590	26
• energetski viri	408.000	8.611	2	37.000	-	-
• omrežje in priključevanje obstoječih objektov	243.000	180.478	74	385.000	107.450	28
• poraba iz preteklih let in izven načrta				-	2.140	-
b) plinovodni sistem	985.300	514.548	52	1.337.533	432.707	32
• energetski viri	90.000	2.784	3	149.000	9.709	7
• omrežje, regulatorne postaje in priključevanje obstoječih objektov	895.300	511.764	57	1.188.533	240.911	20
• poraba iz preteklih let in izven načrta				-	182.087	-

2.2.2.4.a Vzrok za majhno realizacijo načrtovanih vlaganj v razvoj toplotnega omrežja v letih 2001 in 2002 je po pojasnilih Energetike v dolgotrajnih postopkih pridobivanja upravne dokumentacije in izvedbe javnih naročil, v nerealiziranih priključitvah novih odjemalcev na vročevodno in plinovodno omrežje (neposredno so odvisna od interesa bodočih odjemalcev), in v nerealiziranih vlaganjih, ki so pogojena s sočasno gradnjo ostale komunalne infrastrukture (vodovodne, prometne). V letu 2002 tudi niso bila realizirana načrtovana vlaganja v plinovodno omrežje v občinah Trzin, Mengeš in Domžale, ker Energetika ni uspela na javnem razpisu za pridobitev koncesij, v občini Vodice pa ni bil sprejet odlok o možnostih oskrbe s plinom. Preložena je bila tudi izvedba prestavitve naprav za priključitev Ljubljanskih mlekarin na parovodno omrežje (v leto 2003).

2.2.2.4.b Podrobneje smo pregledali tudi naslednji dve investiciji, ki nista bili uresničeni, za kateri smo pridobili pojasnila o vzrokih odstopanj:

- 1) Izdelava tehnične dokumentacije TOŠ 100 (kogeneracijski postroj in zemljišče) ni bila realizirana, ker ni prišlo do nakupa zemljišča zaradi nerazčiščenih lastninskih odnosov, in

ker lastnika TE-TOL in Energetike (Republike Slovenije in MOL) nista sprejela odločitve glede skupnih vlaganj v nadomestitev proizvodnih kapacitet v TE-TOL (blok 1 in 2). Energetika je v letu 2000 obnovila investicijski program za izvedbo 100 megavatov kogeneracije na lokaciji TOŠ, s katerim je dokazovala nižje cene toplote, kot jih je predvidel TE-TOL v svojem programu, po katerem je bilo leto 2005 skrajni rok za zamenjavo bloka 1 in 2. Po danes znanih dejstvih bi lahko bloka 1 in 2 v TE-TOL obratovala do leta 2010. Zaradi ekonomskih in ekoloških omejitev bo vseeno potrebno modernizirati in zamenjati proizvodnjo, zato sta se vodstvi obeh podjetij dogovorili, da bosta v letu 2003 prišli do skupnega predloga o tehnološki rešitvi posodobitve proizvodnih virov v TE-TOL.

- 2) *Gradnja primarnih cevovodov Rudnik–Lavrica* je bila načrtovana že v letu 2000, v pogodbi z izvajalcema SCT d. d., Ljubljana in PUV d. d., Celje pa je bil za rok izvedbe del določen 30. 9. 2000. V obdobju 2001 in 2002 je bila gradnja primarnih cevovodov realizirana 14,7-odstotno. Gradnja je bila ustavljena, ker je bila pogojena s predhodno gradnjo kanalizacije, ki ni bila realizirana. Nastali so tudi zapleti zaradi spornega dela nepridobljenega zemljišča za izvedbo kanalizacije in napajalnega plinovoda.

Po mnenju Energetike nerealiziran obseg vlaganj v obnove in nadomestitve toplotnega in plinskega omrežja ni imel vpliva na delovanje distribucijskega omrežja. Izvajalo se je sprotno investicijsko vzdrževanje³², ki po vrednosti presega načrtovane obnove in nadomestitve.

2.2.2.4.c Manjši obseg realiziranih vlaganj tudi zaradi znanih vzrokov³³ (43 odstotkov oziroma 34 odstotkov načrtovanih vlaganj v letih 2001 in 2002) lahko opozarja na nerealno načrtovanje, zlasti pri razvoju oskrbe s toplotno energijo in plinom. Zaradi nerealiziranih vlaganj v plinsko in toplotno omrežje so Energetiki ostala neporabljena namenska sredstva, ki so se odražala v likvidnostnih presežkih.

2.2.2.5 Oddaja javnih naročil

Preizkusili smo skladnost postopkov pridobitve novih osnovnih sredstev z ZJN-1. Pregledali smo investicije v skupni vrednosti 472.081 tisoč tolarjev, kar predstavlja 28 odstotkov vseh vlaganj Energetike v opredmetena osnovna sredstva v letih 2001 in 2002. Pridobili smo tudi pojasnila o vzrokih za neuresničevanje posameznih vlaganj. Načrtovano in realizirano vrednost revidiranih investicij prikazujemo v tabeli 21.

³² Stroški vzdrževanja opredmetenih osnovnih sredstev so v letu 2002 znašali 195.456 tisoč tolarjev ali 49,5 odstotkov več kot v letu 2001, ko so ti znašali 130.748 tisoč tolarjev.

³³ Znani vzroki: dolgotrajni postopki pridobivanja upravne dokumentacije in izvedbe javnih naročil, pogojena vlaganja s sočasno gradnjo ostale infrastrukture, nerealizirane priključitve novih odjemalcev.

Tabela 21: Revidirana vlaganja v opredmetena osnovna sredstva

v tisoč tolarjih

Investicije	Načrt 2001	Načrt 2002	Realizirano v 2001 in 2002	Odstotek realizacije načrta
Naložbe v omrežje				
1. Izdelava tehnične dokumentacije TOŠ 100	400.000	-	0	0
2. Gradnja cevovodov in toplotnih postaj	120.000	-	82.667	69
3. Gradnja primarnih cevovodov Rudnik – Lavrica	108.000	-	15.921	15
4. Gradnja plinovodnega omrežja Medvode – Preska	125.000	-	113.095	90
Investicije začete v preteklih letih in nenačrtovane investicije	-	-	77.207	-
Naložbe v druga opredmetena osnovna sredstva				
5. Zamenjava avtomobilov	93.000	-	65.117	70
6. Obnova centralnega ogrevanja in izvedba hlajenja na Verovškovi 70	70.000	-	62.712	90
7. Počitniške kapacitete (Rab)	-	15.000	0	0
8. Obnova poslovne stavbe na Verovškovi 62, nakup opreme, prenove na Verovškovi 70	-	361.700	55.362	15
Skupaj	916.000	376.700	472.081	

2.2.2.5.a Ugotovili smo naslednje nepravilnosti:

- *Gradnja cevovodov in toplotnih postaj* (dobava toplotnih postaj in gradnje vročevodnih priključkov) - Energetika je za ta namen v letu 2001 načrtovala 120 milijonov tolarjev, realizirala pa je za 82 milijonov tolarjev oz. 68 odstotkov načrtovanega zneska za investicije. Izvedbo del je delila na sklope in jih je oddajala ločeno kot naročila male vrednosti. Preverili smo oddajo del v vrednosti 27.929 tisoč tolarjev, tako da smo pregledali izplačila na podlagi 20 sklenjenih pogodb za pet investicij. V 11 primerih pregledanih izplačil smo odkrili nepravilnosti pri
 - 1) oddaji del: Energetika v petih primerih ni pridobila več pisnih ponudb (pri oddaji gradbenih kot tudi strojnih del) in v dveh primerih ni zbrala več ponudb, kar pomeni, da ni preverjala cene in kakovosti storitev; izdane naročilnice za izvedbo del niso vsebovale vseh sestavin, ki jih določa Pravilnik o naročilih male vrednosti;
 - 2) izvajanju del: k računom v desetih primerih niso bili priloženi zapisniki o kvalitetnem prevzemu oziroma tehničnem pregledu naprav; roki za izvedbo pogodbenih del so bili v sedmih primerih preseženi, za kar Energetika ni obračunala pogodbenih kazni; v enem primeru pa smo ugotovili, da Energetika ni opravila kontrole zaračunanih cen in je izvedena dela plačala v nasprotju s pogodbenimi določili (za gradbena dela v Kumerdejevi 11).
- *Gradnja plinovodnega omrežja Medvode–Preska*. Gradnja plinovodnega omrežja je bila zaključena 27. 12. 2002. Za investicijo ni bila izdelana dokumentacija o identifikaciji investicijskega projekta in investicijski program v skladu z Uredbo o enotni metodologiji

za izdelavo programov za javna naročila investicijskega značaja³⁴. Izdelano tudi ni bilo poročilo o izvajanju investicijskega projekta ter o spremljanju učinkovitosti investicije.

- *Zamenjava avtomobilov.* Za nakup 29 avtomobilov v ocenjenem znesku 65.000 tisoč tolarjev je bil izveden javni razpis in sklenjena pogodba z izbranim ponudnikom družbo Avto Real d. d., Ljubljana. Energetika je dejansko nabavila 18 avtomobilov, v skupni vrednosti 63.094 tisoč tolarjev, od katerih so bili nekateri višjega cenovnega razreda, kot je bilo določeno v javnem razpisu in pogodbi, nekaterim pa je bila dodana še dodatna oprema, ki tudi ni bila predvidena, kar je kršitev 1. odstavka 6. člena ZJN-1. Energetika je za te avtomobile, v primerjavi s pogodbenimi cenami, plačala 10.298 tisoč tolarjev več.

V okviru načrtovanih sredstev je bila kot naročilo male vrednosti nabavljena tudi dodatna oprema za dve vozili, za 1.952 tisoč tolarjev pri družbi ELEKTROMIT d. o. o., Sortimo Slovenija, Ljubljana (v nadaljevanju: Sortimo). Nakup ni bil opravljen v skladu s Pravilnikom o naročilih male vrednosti, ker ni bilo pridobljenih več ponudb, ni bila opravljena analiza cen in kakovosti, ni dokazil o izpolnjevanju meril in ni bilo preverjeno izpolnjevanje pogojev ponudnika.

Energetika je pojasnila, da razpisna dokumentacija navaja le okvirne količine vozil posameznih cenovnih razredov, zato v pogodbi tudi ni omenjena naročena količina vozil oziroma posamezni tip vozila. Od razpisne specifikacije so odstopala tri vozila: ker take različice, v okviru posameznega modela, med pripravo razpisa ni bilo na tržišču (Laguna 3,0 AVT in Laguna 2,0 IDE) in ker takega modela sploh še niso izdelovali (Vel Satis). Nadalje je še pojasnila, da je izpolnjevanje pogojev ponudnika opreme Sortima preverila neposredno.

- *Obnova centralnega ogrevanja in izvedba hlajenja na Verovškovi 70.* Izvajalec za svetovanje in nadzor pri izvedbi strojnih instalacij za rekonstrukcijo ogrevanja in ureditev hlajenja ESO Inženiring je bil izbran na podlagi Pravilnika o naročilih male vrednosti. Vrednost del je bila ocenjena na 1.500 tisoč tolarjev. Ugotovljeno je bilo, da je izbira izvajalca za svetovanje in nadzor potekala v nasprotju s Pravilnikom o naročilih male vrednosti (ni bilo pridobljenih več ponudb, ni bila imenovana tričlanska komisija za vodenje oddaje javnega naročila, pogodba z izbranim podjetjem je bila sklenjena že pred začetkom postopka oddaje javnega naročila in ni v skladu s predmetom javnega naročanja v sklepu o začetku javnega naročanja), ter da naročnik ni preveril izpolnjevanja pogojev ponudnikov. Izvajalcu je bilo izplačano 2.588 tisoč tolarjev ali 72 odstotkov več, kot je bilo načrtovano.
- *Obnova poslovne stavbe na Verovškovi 62, nakup opreme in prenova na Verovškovi 70 -* Energetika je načrtovala preselitev sedeža družbe iz Verovškove 70 na Verovškovo 62. Do 31. 1. 2003 so bila izvedena dela v vrednosti 169.999 tisoč tolarjev (z davkom na dodano vrednost, v nadaljevanju: DDV). Dela so bila oddana več izvajalcem kot naročila male vrednosti. Izvedba del v ocenjeni vrednosti 141.417 tisoč tolarjev je bila oddana brez javnega razpisa po ZJN-1, tako da je družba v nasprotju s 26., 27. in 30. členom ZJN-1 izvedbo del razdelila na sklope in jih oddala ločeno kot naročila male vrednosti. Generalni direktor in prokuristka sta 24. 3. 2003 zaradi ustavitve vseh aktivnosti v zvezi s projektom prenove in gradnje objektov na lokaciji Verovškova 62 sporočila izvajalcem, ki del še niso izvedli, da Energetika prekinja sklenjene pogodbe.

³⁴ Uradni list RS, št. 82/98, 43/99, 39/00.

2.2.3 Finančne naložbe

Finančne naložbe so konec leta 2002 znašale 9.566.708 tisoč tolarjev ali 24,7 odstotka vseh sredstev, od tega 6.501.063 tisoč tolarjev kratkoročne in 3.065.645 tisoč tolarjev dolgoročne finančne naložbe. Konec leta 2001 pa so znašale 10.142.961 tisoč tolarjev ali 24,1 odstotka vseh sredstev, od tega kratkoročne 4.982.409 tisoč tolarjev in dolgoročne finančne naložbe 5.160.552 tisoč tolarjev.

2.2.3.1 Kratkoročne finančne naložbe

Členitev kratkoročnih finančnih naložb po njihovih vrstah na dan 31. 12. 2001 in 31. 12. 2002 predstavljamo v tabeli 22.

Tabela 22: Kratkoročne finančne naložbe

Vrsta finančnih naložb	v tisoč tolarjih		
	31. 12. 2001	31. 12. 2002	Indeks 2002/2001
Kratkoročni depoziti pri bankah in drugih denarnih institucijah	4.903.685	5.945.136	121
Kratkoročna dana posojila zaposlenim	70.711	19.128	27
Ostale vrednostnice kupljene za prodajo	0	536.799	-
Sofinanciranje	8.013	0	-
Skupaj	4.982.409	6.501.063	130

Ostale vrednostnice, kupljene za prodajo, predstavljajo naložbo Energetike v obveznice Republike Slovenije, ki zapadejo v plačilo v letu 2003. Podatki o gibanju posameznih kratkoročnih finančnih naložb v obdobju od 1. 1. 2000 do 31. 12. 2002 so predstavljeni v prilogi 5.2.

Največji del kratkoročnih finančnih naložb predstavljajo kratkoročni depoziti, ki so v letu 2001 predstavljali 98 odstotkov, v letu 2002 pa 91 odstotkov. V preverjanje pravilnosti smo vključili vse kratkoročne depozite v letih 2001 in 2002. Njihovo razpršenost po bankah in gibanje prikazujemo v tabeli 23.

Tabela 23: Stanje in gibanje kratkoročnih depozitov v obdobju od 1. 1. 2001 do 31. 12. 2002

v tisoč tolarjih

Opis	2001				2002		
	1. 1.	Povečanje	Zmanjšanje	31. 12.	Povečanje	Zmanjšanje	31. 12.
NLB d. d.	625.241	4.123.133	4.710.989	37.385	1.461.882	432.101	1.067.166
SIB banka	0	734.275	270.857	463.418	6.349.720	5.023.795	1.789.343
Factor banka d. d.	0	1.049.599	793.501	256.098	7.788.683	6.620.542	1.424.239
A Banka d. d.	55.691	1.042.892	1.002.142	96.441	954.037	536.839	513.640
Gorenjska banka d. d.	0	994.781	894.685	100.096	2.258.252	2.100.317	258.031
Bank Austria d. d.	65.476	2.393	67.869	0	4.423.580	4.048.479	375.101
Banka Koper d. d.	55.196	1.446	56.642	0	1.057.816	540.837	516.978
SKB d. d.	119.175	958.024	1.077.199	0	0	0	0
Dolenjska banka d. d.	258.614	1.215.070	1.473.646	0	0	0	0
Krekova banka d. d.	30.162	1.531	31.693	0	0	0	0
Banka Celje d. d.	50.371	4.142	54.513	0	0	0	0
PBS d. d.	10.035	653	10.688	0	0	0	0
Stanovanjski sklad RS	319	22	0	341	0	0	341
Depoziti, zapadli v naslednjem letu	2.996.719	953.186	0	3.949.905	3.949.608	0	297
Skupaj	4.267.001	11.081.148	10.444.464	4.903.685	20.344.362	19.302.911	5.945.136

Vir: bruto bilanca Energetike za leti 2001 in 2002.

2.2.3.1.a Energetika je v letu 2001 sprejela opredelitev, da se prosta likvidna sredstva nalagajo predvsem v manjše banke, ker lahko te zagotavljajo boljše pogoje. V nekaterih primerih ni upoštevala teh usmeritev, saj je deponirala prosta sredstva tudi v banko, ki v tistem primeru ni nudila najugodnejše obrestne mere. Z nekaterimi bankami je zato prekinila sodelovanje, vzpostavila pa tesnejše sodelovanje s Factor banko d. d. in SIB. Pri posameznih depozitih je bila obrestna mera kasneje, po že sklenjenem dogovoru, povečana, kolikor je bil plasiran večji znesek od navedenega v ponudbi.

2.2.3.2 Dolgoročne finančne naložbe

Členitev dolgoročnih finančnih naložb po njihovih vrstah na dan 31. 12. 2001 in 31. 12. 2002 predstavljamo v tabeli 24.

Tabela 24: Dolgoročne finančne naložbe

Vrste finančnih naložb	v tisoč tolarjih		
	31. 12. 2001	31. 12. 2002	Indeks 2002/2001
Dolgoročne finančne naložbe v kapital	3.605.558	1.568.292	43
• naložbe v delnice podjetij v skupini	2.641.032	507.327	19
• druge naložbe v delnice in deleže	964.526	1.060.965	110
Dolgoročno dana posojila	1.554.994	1.497.353	96
• podjetjem v skupini	46.554	0	-
• dana drugim – stanovanjska posojila zaposlenim	70.408	52.434	74
• dana posojila z odkupom obveznic	1.064.530	1.400.927	132
• dolgoročno dani depoziti	34.438	43.923	128
• druga dolgoročno vložena sredstva – v upravljanju	339.064	69	-
Skupaj	5.160.552	3.065.645	59

V nadaljevanju v tabelah 25 in 26 podrobneje predstavljamo dolgoročne finančne naložbe v kapital ter dana posojila z odkupom obveznic.

Tabela 25: Dolgoročne finančne naložbe v kapital

Vrste naložb	v tisoč tolarjih		
	31. 12. 2001	31. 12. 2002	Indeks 2002/2001
Naložbe v delnice SIB	2.641.032	507.327	19
• naložbe v delnice SIB	2.641.032	3.506.787	
• popravek vrednosti zaradi oslabitve	0	(2.999.460)	-
Naložbe v deleže GEOPLIN	779.417	779.416	100
Naložbe v deleže TE-TOL	119.295	119.295	100
Druge naložbe v delnice	65.814	162.254	247
Skupaj	3.605.558	1.568.292	43

2.2.3.2.a Kapitalski delež v TE-TOL je bil financiran z dotacijo MOL po pogodbi za nakup lastniškega deleža iz leta 1994. Prejeta dotacija je izkazana na dolgoročnih rezervacijah v znesku 119.295 tisoč tolarjev (na dan 31. 12. 2001). Lastninska struktura kapitala TE-TOL je bila vzpostavljena z Uredbo o preoblikovanju javnega podjetja TE-TOL p. o. v javno podjetje TE-TOL d. o. o.,³⁵ in sicer 37 odstotkov v korist MOL in 62,81 odstotka v korist Republike Slovenije. Energetika bi morala v sodelovanju z MOL urediti izkazovanje naložbe v TE-TOL.

V letu 2001 je Energetika prodala 102.067 delnic SKB in pri tem dosegla dobiček v znesku 337.496 tisoč tolarjev. K odločitvi o prodaji delnic je dal 29. 3. 2001 NS Energetike soglasje.

³⁵ Uradni list RS, št. 49/97.

Tabela 26: Dolgoročno dana posojila z odkupom obveznic

Vrste naložb	31. 12. 2001	31. 12. 2002	v tisoč tolarjih
			Indeks 2002/2001
Naložbe v obveznice Republike Slovenije	962.571	387.771	40
Naložbe v obveznice A Banke d. d.	101.959	106.568	105
Naložbe v obveznice Factor banke d. d.	0	906.588	-
Skupaj	1.064.530	1.400.927	132

V revidiranem obdobju pa je največja oziroma najpomembnejša naložba v delnice SIB, katerih nakup je podrobneje predstavljen v nadaljevanju.

Nakup delnic SIB

Nakup delnic SIB je izvršila Energetika, toda Energetiko upravlja Holding. Po 9. členu družbene pogodbe o ustanovitvi Holdinga je dejavnost Holdinga tudi dejavnost uprave: Holding upravlja javna podjetja, katerih ustanovitelj in edini družbenik je, in med njimi tudi Energetiko, kar je določeno v aktu o ustanovitvi Energetike z dne 11. 7. 2001. Organi Holdinga, ki s svojimi odločitvami upravljajo Energetiko, so skupščina, nadzorni svet in generalni direktor. Odločitev za nakup delnic SIB bi moral sprejeti organ Holdinga, ki določa poslovno politiko Energetike. Po 9. členu akta o ustanovitvi Energetike določa poslovno politiko Energetike skupščina Holdinga. Nakup delnic SIB pa je bil opravljen, ne da bi o tem odločala skupščina Holdinga.

2.2.3.2.b V poročilu o poslovanju Holdinga v letih 2001 in 2002 (št. 1206-10/2003-29 z dne 20. junija 2003, strani 19 in 20) smo razkrili:

1) V poslovnem načrtu Energetike kot sestavnem delu poslovnega načrta Holdinga za leto 2001, ki ga je sprejela skupščina Holdinga 24. 1. 2001, ni bila opredeljena nova politika za finančne naložbe Energetike. To med drugim pomeni, da ni bilo načrtovano pomembno spreminjanje strukture njenih finančnih naložb. V poslovnem načrtu ni bila vključena finančna naložba takšne vrste in takšne velikosti, kot je bil nakup delnic SIB. Iz notarskih zapisnikov skupščine Holdinga v letu 2001 ni razvidno, da bi skupščina odločala o nakupu delnic SIB.

2) Čeprav v poslovnem načrtu ni bila predvidena takšna finančna naložba, je Peter Cerar, vršilec dolžnosti generalnega direktorja Holdinga, 24. 9. 2001 izdal pooblastilo za pripravo nakupa delnic SIB. Igorja-Jurija Pogačarja, prokurista Energetike, in Mira Senico, odvetnika iz Ljubljane, je pooblastil, *'da ukreneta vse potrebno in da storita vsa tista pravna dejanja, ki so potrebna za nakup večinskega paketa delnic Slovenske investicijske banke d. d., Ljubljana'*. S tem je izrazil namero Holdinga za nakup delnic SIB. V pooblastilu za pripravo nakupa je tudi navedba, da nakup delnic izvrši Energetika.

3) Na 3. izredni seji 5. 10. 2001 je nadzorni svet Holdinga sprejel sklep o plasiranju prostih likvidnostnih sredstev, in Petra Cerarja, vršilca dolžnosti generalnega direktorja Holdinga, ki je bil na seji, zadolžil, da s sklepom seznanijo organe odvisnih podjetij. S sklepom o plasiranju prostih likvidnostnih sredstev je nadzorni svet Holdinga določil: vsa prosta likvidnostna sredstva se plasirajo na račune prvih sedmih bank s seznama Banke Slovenije; plasirajo se v banke, ki ponujajo najugodnejše obrestne mere; vsa sredstva, ki so plasirana v nebančni sektor, se nemudoma plasirajo v bančni sektor; naložbe v bankah, ki niso na seznamu prvih

sedmih bank, se črpajo primarno. Če bi Energetika spoštovala oziroma če bi morala spoštovati ta sklep, bi seveda morala opustiti namero za nakup delnic SIB.

4) Na 4. izredni seji 15. 10. 2001 pa je nadzorni svet Holdinga izvil Energetiko iz sklepa o plasiranju prostih likvidnostnih sredstev. Razlog za to naj bi bila njena dejavnost, ki je vezana na sodelovanje na javnih razpisih. Zapisnik seje razkriva, da to ni bil glavni razlog za izvzetje Energetike iz sklepa o plasiranju prostih likvidnostnih sredstev. Očitno je, da je bila glavni razlog informacija prokurista Energetike, da želi Energetika naložiti presežek likvidnostnih sredstev v pridobitev večinskega deleža v kapitalu finančne ustanove, ki bi lahko postala finančni servis za vsa javna podjetja v mestni občini Ljubljana. To informacijo je prokurist Energetike podal ustno. Podrobnosti o nameravani finančni naložbi niso bile predstavljene, ker bi, kot je navedeno v zapisniku seje, *zaradi vrednostno občutljive transakcije in morebitnega nepooblaščenega ravnanja s podatki lahko prišlo do spremembe vrednosti delnic, ki so predmet nakupa*. Skratka, nadzorni svet Holdinga ni poznal podrobnosti o nameravani finančni naložbi Energetike, vendar je vedel zanjo. S tem, da je izvil Energetiko iz sklepa o plasiranju prostih likvidnostnih sredstev, je privolil, da Energetika izvrši nakup delnic SIB v mejah svojih prostih likvidnostnih sredstev, za kar ni imel podlage ne v poslovnem načrtu ne v kakšnem drugem aktu, ki ga je sprejela skupščina Holdinga.

2.2.3.2.c Razkritju o vlogi organov Holdinga pri nakupu delnic SIB dodajamo še razkritje o izvršitvi in nadziranju izvršitve nakupa:

1) Od SIB je Energetika dobila preliminarno cenitveno poročilo o vrednosti njenega kapitala na dan 30. 6. 2001, po katerem bi bila za SIB prodaja delnic ustrezna, če bi bila prodajna cena delnice vsaj 10 do 18 odstotkov nad knjigovodsko vrednostjo. Tedaj je bila nerevidirana knjigovodska vrednost lastniškega kapitala SIB 3.167.458 tisoč tolarjev, vseh delnic pa je bilo 1.089.000.

2) Dne 2. 10. 2001 je bil naročen skrbni pravni pregled poslovanja SIB. Naročilo za izvedbo pregleda je bilo dano odvetniški pisarni M. Senice, in sicer na podlagi obstoječe pogodbe o pravnem zastopanju.

3) Že 5. 10. 2001 – pred prejemom poročila o skrbnem pravnem pregledu – je prokurist Energetike začel sklepati pogodbe o nakupu delnic SIB. Sklepal jih je na podlagi pooblastil, ki jih je imel kot prokurist. To je bilo v nasprotju s sklepom o plasiranju prostih likvidnostnih sredstev, ki ga je sprejel nadzorni svet Holdinga 5. 10. 2001. O sklepu je bila Energetika obveščena 11. 10. 2001 z dopisom v. d. generalnega direktorja³⁶.

4) Dne 15. 10. 2001, se pravi tistega dne, ko je bila 4. izredna seja nadzornega sveta Holdinga, na kateri je bila Energetika izvzeta iz sklepa o plasiranju prostih likvidnostnih sredstev, je bilo Energetiki predloženo poročilo o skrbnem pravnem pregledu SIB. Izvajalec pregleda je v poročilu med drugim navedel:

- da je Banka Slovenije ugotovila hujšo kršitev pravil za razvrščanje komitentov v bonitetne razrede, saj je ugotovila, da je bila kvaliteta zavarovanj precenjena, zaradi česar so bile precenjene vrednosti nekaterih bilančnih in zunajbilančnih postavk;
- da je po sklepu Banke Slovenije SIB oblikovala dodatne rezervacije in izvedla dokapitalizacijo;

³⁶ Dopis Holdinga Ljubljana d.o.o., št. 546/2001 z dne 10. 10. 2001.

- da mu ni bila predložena vsa dokumentacija, potrebna za pravno analizo v skladu z vprašalnikom in njegovimi zahtevami (ni dobil zapisnikov sej uprave banke za zadnji dve leti, ampak le kopije dveh zapisnikov nadzornega sveta in skupščine);
- da obstaja neko 'sivo polje', ki ga ni mogoče razkriti, ker SIB ni dala ustreznih podatkov, (to velja za področje zavarovanj danih kreditov, pri katerih se mora zanašati izključno na priloženi dopis SIB, ker instrumenti zavarovanj niso vloženi v posamezno kreditno mapo);
- da samo pravni pregled ne zadostuje; potreben bi bil še operativni in finančni pregled.

5) Kljub opozorilom v poročilu o skrbnem pravnem pregledu in ne da bi bil opravljen skrbni finančni pregled, je prokurist Energetike še naprej sklepal pogodbe za nakupovanje delnic SIB. Skupaj z odvetniško pisarno je 26. 10. 2001 vložil pri Banki Slovenije zahtevo za izdajo dovoljenja za pridobitev kvalificiranega deleža v kapitalu SIB. Banka Slovenije je izdala dovoljenje za pridobitev kvalificiranega deleža 28. 11. 2001. Do 31. 12. 2001 je Energetika pridobila že 66,79-odstotni delež v kapitalu SIB. Do 3. 6. 2002 je kupila skupno 797.143 delnic SIB in za kupnino plačala 2.815.673 tisoč tolarjev. Osnovni podatki o posameznih nakupih so podani v tabeli 27.

Tabela 27: Pregled pridobivanja delnic SIB v letih 2001 in 2002

Datum pogodbe	Datum plačila	Število delnic	Cena za delnico v tolarjih	Kupnina v tisoč tolarjih
a) Komisijski nakup				
05. 10. 2001	08. 10. 2001	203.864	3.500	713.524
15. 10. 2001	16. 10. 2001	86.000	3.500	301.000
24. 10. 2001	25. 10. 2001	21.569	3.500	75.492
29. 10. 2001	08. 11. 2001	32.226	3.500	112.791
30. 11. 2001	11. 12. 2001	40.247	3.200	128.790
28. 12. 2001	08. 01. 2002	27.527	3.100	85.334
Skupaj a)		411.433		1.416.931
b) Terminski nakup				
18. 10. 2001	22. 10. 2001	11.594	3.800	44.057
17. 10. 2001	18. 10. 2001	220.000	3.800	836.000
18. 10. 2001	22. 10. 2001	44.000	3.200	140.800
26. 10. 2001	30. 10. 2001	12.276	3.800	46.649
12. 11. 2001	15. 11. 2001	46.671	3.800	177.350
Skupaj b)		334.541		1.244.856
c) Gorenjska BPH d. d.				
11. 10. 2001	16. 10. 2001	3.400	3.000	10.200
28. 12. 2001	28. 12. 2001	5.162	3.700	19.100
28. 12. 2001	28. 12. 2001	154	3.100	477
Skupaj c)		8.716		29.777
d) NLB d. d.				
07. 11. 2001	07. 11. 2001	132	2.300	304
e) Neposredni odkupi				
21. 12. 2001	04. 01. 2002	17.987	2.870	51.623
	07. 01. 2002	880	2.870	2.526
12. 07. 2002	18. 07. 2002	198	2.970	588
03. 06. 2002	04. 06. 2002	23.256	2.970	69.070
Skupaj e)		42.321		123.807
SKUPAJ (a + b + c + d + e)		797.143		2.815.673

6) K podatkom iz tabele 28 dodajamo še naslednja pojasnila o posameznih nakupih:

6.1) *Komisijski nakup, ki ga je za Energetiko izvedla SIB.* Energetika kot naročnik in SIB kot komisionar sta podpisali šest pogodb o nakupu delnic. Banka SIB se je zavezala, da bo v svojem imenu in za račun naročnika kupila 203.864 delnic. Lastne delnice je pridobila v skladu z 240. členom ZGD. Dogovorjeno je bilo, da znaša cena delnice za naročnika 3.500 tolarjev. Dogovor o ceni je določal fiksno ceno delnice in s tem kupnino ne glede na ceno, po kateri komisionar odkupi delnice od delničarjev. Dogovor je določal tudi provizijo za opravljeni posel. Z dnem plačila naj bi po pogodbi prešle vse pravice iz imetništva delnic na naročnika. SIB je 10. 10. 2001 podpisala prvo izmed 128 komisijskih pogodb z delničarji.

Energetika je dejansko plačala delnice, še preden jih je SIB sploh kupila, kar pomeni, da ni bilo spoštovano pogodbeno določilo, po katerem z dnem plačila preidejo na naročnika vse pravice iz imetništva delnice. Po našem mnenju je bilo kršeno načelo enakega položaja delničarjev (219. člen ZGD). V reviziji ni bilo mogoče pridobiti informacije, kako so bili delničarji obveščeni o možnosti prodaje, prav tako ne o kriterijih za oblikovanje cene delnice. SIB je od delničarjev odkupila 411.433 delnic za 1.040.688 tisoč tolarjev in jih prodala Energetiki za 1.416.931 tisoč tolarjev. Na ta način je torej zaslužila 376.243 tisoč tolarjev, od tega v letu 2001 374.944 tisoč tolarjev in v letu 2002 1.299 tisoč tolarjev.

6.2) *Terminski nakup po pogodbi med Publikumom d. d. in Energetiko.* Pogodbo o terminskem nakupu delnic je Energetika podpisala 17. 10. 2001. Publikum d. d. je kupoval delnice za svoj račun in jih na dan zapadlosti prodal Energetiki. Predmet nakupa so bile redne vinkulirane delnice pod oznako SIBR1 in delnice, ki niso bile vpisane v Klirinško depotno družbo (v nadaljevanju: KDD), niti niso bile izdane v materializirani obliki, to je kot skupek delničarskih upravičenj, če ne bi bile izdane v tem času kot vrednostni papir. K pogodbi so bili sklenjeni dodatki, in sicer:

- prvi 18. 10. 2001 (povečanje števila odkupljenih delnic na 275.594 delnic, od tega 66.264 delničarskih upravičenj, cena v okviru 231.594 prenesenih delnic ostane 3.800 tolarjev, za delnice, ki presegajo to vrednost, pa 3.200 tolarjev),
- drugi 26. 10. 2001 (omejitev največjega števila delnic na 287.870 delnic, od tega 70.356 delničarskih upravičenj) in
- tretji 12. 11. 2001 (omejitev največjega števila prenesenih, oziroma odkupljenih delnic na 334.541 delnic, od tega 70.356 delničarskih upravičenj, cena za presežek od 231.594 do 275.594 delnic je 3.200 tolarjev, nad tem pa 3.800 tolarjev).

Med revizijo ni bilo mogoče ugotoviti, kolikšna je bila cena delnic, ki jih je odkupil Publikum od posameznega delničarja SIB, saj nismo imeli dostopa do pogodb, ki jih je Publikum sklepal s posameznimi delničarji SIB.

6.3) *Nakupi, ki jih je za Energetiko opravila Gorenjska borzno posredniška družba d. d., Kranj.* Nakup 3.400 delnic je bil opravljen na podlagi naročila Energetike. Nakupa 5.162 delnic in 154 delnic pa sta bila opravljena na podlagi pogodbe o prodaji delnic od fizičnih oseb. Poleg kupnine je plačala Energetika še provizijo v vrednosti 0,5 odstotka in stroške preknjižbe.

6.4) *Nakupi, ki jih je za Energetiko opravila NLB d. d., Ljubljana.* Nakup 132 delnic je NLB izvedla po naročilu Energetike.

6.5) *Neposredni odkupi.* Energetika je sklenila še tri kupoprodajne pogodbe neposredno z delničarji SIB in na ta način pridobila dodatno 42.321 delnic SIB.

7) Za nakupe delnic SIB v letu 2001 Energetika ni uporabila svojih deponiranih sredstev, marveč sredstva iz tekočih prilivov in treh kratkoročnih posojil, ki jih je najela pri SKB banki d. d., Ljubljana. Posojila so znašala 1.860.000 tisoč tolarjev. Vrnjena so bila 27. 12. 2001 in 20. 3. 2002. Uskupinjeni računovodski izkazi Energetike in SIB za leto 2001 kažejo, da je kupnina za delnice SIB, pridobljene do 31. 12. 2001, presegala njihovo knjižno vrednost za 481.245 tisoč tolarjev.

8) Skupščina SIB je 27. 12. 2001 odločila o povečanju osnovnega kapitala s tretjo emisijo delnic banke v znesku 600.000 tisoč tolarjev in nominalno vrednostjo delnice 2.000 tolarjev

ter prodajno vrednostjo 2.200 tolarjev za delnico. Osnovni kapital banke je s to dokapitalizacijo znašal 2.778.000 tisoč tolarjev, število delnic pa se je povečalo na 1.389.000. Vpis delnic tretje emisije je potekal s prednostnim vpisom v sorazmerju z deležem v osnovnem kapitalu. Ker je ostalo kar 84.430 delnic nevpisanih, je vodstvo SIB pozvalo Energetiko, naj vpiše in vplača še ustrezen delež nevpisanih delnic, pri čemer je bil ustrezeni delež enak njenemu deležu v kapitalu. Nakup ustreznega deleža nevpisanih delnic je odobril prokurist. Od 300.000 delnic iz tretje emisije je do 15. 2. 2002 Energetika vpisala skupno 297.045 delnic.

9) Povzetek o pridobivanju delnic SIB je podan v tabeli 28. Iz nje je razvidno, da je Energetika za 3.472.288 tisoč tolarjev pridobila 1.094.188 delnic SIB, ki so predstavljale 78,8 odstotka osnovnega kapitala SIB.

Tabela 28: Delnice SIB po številu, vrednosti in načinu pridobitve

Način pridobitve delnic	Število delnic	Kupnina (v tisoč tolarjih)	Povprečna cena na eno delnico (v tolarjih)
Nakup	797.143	2.815.673	3.532,21
Dokapitalizacija	297.045	656.615	2.210,49
Skupaj	1.094.188	3.472.288	

10) Nadzorni svet Energetike je v celoti opustil nadzor nad izvrševanjem nakupa. Nakup delnic SIB je prvič obravnaval šele 17. 12. 2002 – šest mesecev in pol po končanem nakupu in po več dopisih med organi Holdinga in Energetike. Ko ga je končno obravnaval, ga je obravnaval tako, da *o pravni vsebini dokumentov o nakupu SIB ni razpravljal*. Tako je navedeno v zapisniku seje z dne 17. 12. 2002. Ravnal je tako, kot da bi bil nakup delnic SIB posel, ki ne sodi v njegovo nadzorno pristojnost, kar ni v skladu s prvim odstavkom 274. člena ZGD, po katerem nadzorni svet nadzoruje vodenje poslov družbe.

11) Na seji nadzornega sveta Energetike 17. 12. 2002 je predsednik uprave SIB podal poročilo o poslovanju SIB v obdobju od 1. 1. do 31. 10. 2002. Poudaril je prednost banke za ljubljansko regijo in njeno prisotnost v prihodnosti na področju vse Slovenije. Iz predloženega finančnega poročila banke za to obdobje je bil razviden pozitiven rezultat, sicer manjši kot v letu poprej in precej pod načrtovanim. V poročilu je navedeno, da bo potrebno banko dokapitalizirati zaradi ciljev, ki naj bi jih dosegla s svojim delovanjem v prihodnosti.

12) Energetika je skupaj s SIB v januarju 2002 naročila izdelavo skrbnega finančnega pregleda poslovanja banke po stanju 31. 12. 2001. Poročilo o pregledu je bilo izdelano 5. 3. 2002. V poročilu je ugotovitev, da je kreditna izpostavljenost banke pri manjših komitentih prevelika. Banka je takšno kreditno izpostavljenost zagovarjala z aktivnim skrbništvom pri strankah in z ohranjanjem gospodarske dejavnosti stranke. Zato pri razvrščanju kreditnega portfelja ni v celoti upoštevala sklepov in meril Banke Slovenije, ampak je vrednotila potencialne izgube po presoji o zmožnosti stranke, da bo posojilo vrnila, ali da bo zavarovanje unovčeno v ustrezni vrednosti. Velik del kreditne izpostavljenosti banke je bil usmerjen k drobnemu gospodarstvu kot bolj tvegani skupini strank.

13) Poleg skrbnega finančnega pregleda poslovanja SIB je Energetika naročila tudi ocenitev vrednosti lastniškega kapitala banke na dan 31. 12. 2001, da bi ugotovili, kolikšna je bila

ustrezna nakupna vrednost delnic SIB. Ocenitev je bila izdelana 18. 3. 2002. Po cenilnem izvidu, ki je povzetek cenilnega poročila, je investitorjeva vrednost kapitala med 4.091.097 tisoč tolarji in 4.912.555 tisoč tolarji.

14) Na podlagi ugotovitev rednega pregleda poslovanja SIB v dneh od 5. 11. do 11. 12. 2002 je Banka Slovenije 14. 1. 2003 izdala Odredbo o odpravi kršitev z dodatnimi ukrepi za uresničevanje pravil o obvladovanju tveganj³⁷ in Odredbo o odpravi kršitev³⁸ ter obvestila Energetiko kot večinskega delničarja, da je zaradi dodatnih rezervacij nujna dokapitalizacija najmanj v znesku 2.000.500 tisoč tolarjev po stanju 30. 9. 2002.

15) Zaradi prikrivanja dejanskega stanja v banki in zaradi prevrednotenja zavarovanj ter neskrbnega poslovanja banke je morala Energetika vrednost naložbe v SIB oslabiti kar za 2.999.460 tisoč tolarjev (tako, da je na dan 31. 12. 2002 njena vrednost znašala le še 507.327 tisoč tolarjev).

16) Zaradi nakupa delnic SIB je bil poslovni rezultat Energetike v letu 2001 najmanj za 40.000 tisoč tolarjev nižji in v letu 2002 najmanj za 340.000 tisoč tolarjev nižji, kot bi bil drugače. To je ocenjeni znesek izgubljenih prihodkov od obresti za depozite nad tri mesece, ker je Energetika sredstva, ki bi jih lahko deponirala v bankah, porabila za nakup delnic SIB.

17) Očitno je, da je bil nakup delnic SIB opravljen na strokovno neustrezen način, saj je bil izvršen, ne da bi bil prej opravljen skrbni finančni pregled in kljub opozorilom v poročilu o skrbnem pravnem pregledu poslovanja SIB³⁹. To pomeni, da nakup delnic SIB ni bil pripravljen in izvršen s skrbnostjo vestnega in poštenega gospodarstvenika, za kar sta poleg organov Holdinga odgovorna tudi

- *prokurist Energetike*, saj je pripravil in izpeljal nakup delnic SIB;
- *nadzorni svet Energetike*, ker je ravnal tako, kot da bi bil nakup delnic SIB posel, ki ne sodi v njegovo nadzorno skrb.

2.3 Ocena smotrnosti poslovanja Energetike v letih 2001 in 2002

V tabeli 29 je predstavljen izračun, ki pokaže, kolikšen presežek prihodkov nad odhodki bi dosegla Energetika v letih 2001 in 2002, če v njenem poslovanju ne bi bilo nepravilnosti in nesmotnosti, ki so bile razkrite s to revizijo. V prvi vrstici tabele sta zneska dejanskih prihodkov za leti 2001 in 2002. V drugi in tretji vrstici so ocenjeni zneski izgubljenih prihodkov. Kot izgubljene prihodke štejemo prihodke, izgubljene zaradi nakupa delnic SIB, in prihodke, izgubljene zaradi avansov družbi TE-TOL. Zneske izgubljenih prihodkov zaradi nakupa delnic SIB smo ocenili tako, da smo izračunali, koliko bi najmanj znašali prihodki od obresti, če bi bila sredstva, ki so bila porabljena za nakup delnic SIB, deponirana v bankah. Če seštejemo zneske iz prvih treh vrstic tabele 29, dobimo znesek *možnih prihodkov*.

V peti vrstici tabele 29 sta zneska dejanskih odhodkov za leti 2001 in 2002. V šesti, sedmi, osmi in deveti vrstici tabele pa so zneski odhodkov, ki so nastali zaradi nepravilnosti ali

³⁷ Št. 24.20-45.3/02.

³⁸ Št. 24.20-45.3/02-IT.

³⁹ Podrobneje v točki 2.2.3.2.c/4 tega poročila.

nesmotrnosti v poslovanju. Lahko jih obravnavamo kot odvečne odhodke. Če jih odštejemo od dejanskih odhodkov, dobimo znesek, ki mu lahko rečemo *smotrni odhodki*.

V enajsti in dvanajsti vrstici tabele 29 je prikazan *možni presežek prihodkov nad odhodki*, to je presežek, ki bi bil dosežen, če v poslovanju Energetike ne bi bilo razkritih nepravilnosti in nesmotrnosti. V enajsti vrstici je možni presežek prihodkov nad odhodki izražen z zneskom, ki ga dobimo tako, da od možnih prihodkov odštejemo smotrne odhodke. V dvanajsti vrstici tabele 29 pa je možni presežek izražen z indeksom, ki ga izračunamo tako, da znesek možnih prihodkov delimo z zneskom smotrni odhodkov in rezultat pomnožimo s 100. Na smiselno enak način kot indeks za možni presežek prihodkov nad odhodki je izračunan tudi indeks za dejanski presežek prihodkov nad odhodki.

Tabela 29: Ocena smotrnosti poslovanja Energetike

Zap. št.	Elementi	Energetika	
		2001	2002
1	DEJANSKI PRIHODKI	16.023.016	15.795.942
2	Izgubljeni prihodki zaradi nakupa delnic SIB (točka 2.2.3.2.c16)	40.000	340.000
3	Izgubljeni prihodki zaradi avansov družbi TE-TOL (točka 2.1.2.a)	(5.500)	27.000
4	MOŽNI PRIHODKI (1) + (2) + (3)	16.057.516	16.162.942
5	DEJANSKI ODHODKI	14.831.239	17.013.946
6	Božičnica (točka 2.1.2.3.b in c)	3.432	96.281
7	Drugi nepotrebni stroški nekaterih storitev (točke 2.1.2.2. c, e in f)	7.187	18.631
8	Oslabitev naložbe v SIB (točka 2.2.3.2.c15)	-	2.999.460
9	SMOTRNI ODHODKI (5) - (6) - (7) - (8)	14.820.620	13.899.574
10	MOŽNI PRESEŽEK PRIHODKOV NAD ODHODKI, IZRAŽEN Z ZNESKOM (4) - (9)	1.236.896	2.263.368
11	MOŽNI PRESEŽEK PRIHODKOV NAD ODHODKI, IZRAŽEN Z INDEKSOM [(4) / (9)] * 100	108,3	116,3
12	DEJANSKI PRESEŽEK PRIHODKOV NAD ODHODKI, IZRAŽEN Z INDEKSOM [(1) / (5)] * 100	108,0	92,8

Iz tabele 29 je razvidno:

2.3.a Pri smotrni odhodkih in če ne bi bilo izgubljenih prihodkov, bi prihodki Energetike za leto 2001 presegli odhodke za 8,3 odstotka.

2.3.b Pri smotrni odhodkih in če ne bi bilo izgubljenih prihodkov, bi prihodki Energetike za leto 2002 presegli odhodke za 16,3 odstotka.

2.3.c Dejanski prihodki Energetike za leto 2001 so bili za 8 odstotkov večji kot dejanski odhodki.

2.3.d Prihodki za leto 2002 so za 7,2 odstotkov manjši kot odhodki, in to pri približno enakih (zunanjih) pogojih poslovanja kot pred letom 2002, se pravi, pri dokaj ugodnih pogojih poslovanja je Energetika zaradi nesmotrnosti v poslovanju dosegla zelo slab poslovni rezultat za leto 2002.

3. MNENJE

Revidirali smo pravilnost in smotrnost poslovanja Energetike v letih 2001 in 2002, pri čemer smo posebno pozornost namenili oblikovanju nabavnih in prodajnih cen toplote in plina ter finančnim naložbam, posebej naložbi v SIB.

Revidiranje smo izvedli v skladu z mednarodnimi standardi, ki jih določa Napotilo za izvajanje revizij. Revizijski postopki so obsegali pridobivanje, pregledovanje, analiziranje in presojanje podatkov o poslovanju Energetike ter dokumentiranje revizijskih ugotovitev. Opravljeno revidiranje nam daje zadostno podlago za izrek mnenja o pravilnosti in smotrnosti poslovanja.

3.1 Mnenje o pravilnosti poslovanja Energetike v letu 2001 in 2002

Energetika je v letih 2001 in 2002 v več primerih ravnala v neskladju s predpisi in usmeritvami, ki jih mora upoštevati pri poslovanju, in sicer:

- z nakupom delnic SIB je porabila javna sredstva v znesku 3.472.288 tisoč tolarjev za namen, ki ni v skladu z dejavnostjo javnega podjetja in predstavlja kršitev obveznosti javnega podjetja: po ZGJS, EZ in odlokih občin bi morala sredstva, ki jih je porabila za nakup delnic SIB, uporabiti za razvoj javne gospodarske službe, ki jo opravlja; poleg tega postopek nakupa ni bil izvršen v skladu z akti, ki urejajo poslovanje Holdinga in odvisnih podjetij (točka 2.2.3.2.c tega poročila);
- javna naročila (storitve in investicijska dela v vrednosti 291.718 tisoč tolarjev) ni oddala v skladu s postopki, ki jih predpisujeta ZJN-1 in Pravilnik o naročilih male vrednosti (točke 2.1.2.2.a, 2.1.2.2.b, 2.1.2.2.d, 2.1.2.2.g, 2.2.2.5.a tega poročila);
- nezakonito je izplačala dodatno plačo - božičnico trem vodilnim delavcem v znesku 3.432 tisoč tolarjev v letu 2001, kar je bilo v nasprotju s sklepom NS Energetike, pogodbami o zaposlitvi in višino božičnice, ki jo je določil Holding (točka 2.1.2.3.b tega poročila); neutemeljeno oz. neupravičeno pa je tudi izplačala božičnico v znesku 96.281 tisoč tolarjev v decembru 2002, za katero sklep o izplačilu je sprejel v. d. direktorja na podlagi ugodne ocenitve poslovanja Energetike, za kar po našem mnenju ni imel nobene podlage (točka 2.1.2.3.c tega poročila).

Zaradi navedenih nepravilnosti je bilo po našem mnenju poslovanje Energetike v letih 2001 in 2002 v pomembnem neskladju z relevantnimi predpisi (*negativno mnenje*).

3.2 Mnenje o smotrnosti poslovanja Energetike v letih 2001 in 2002

Po našem mnenju

- so pogoji poslovanja Energetike ugodni (točka 2.3.c);
- zaradi nesmotrnosti v poslovanju pa je bil poslovni rezultat Energetike za leto 2002 pomembno manjši, kot bi lahko bil (točki 2.3.a, 2.3.b in 2.3.d tega poročila);
- z nakupom delnic SIB ne le, da Energetika ni dosegla ciljev, ki si jih je zastavila ob nakupu, temveč je tudi zelo poslabšala svoje finančno stanje, saj je z nakupom delnic SIB izgubila najmanj 2.999.460 tisoč tolarjev sredstev, ki bi jih morala nameniti za osnovno dejavnost, za katero je bila ustanovljena (točka 2.2.3.2.c/15) tega poročila).

Prosta sredstva mora Energetika namenjati predvsem za razvoj dejavnosti, ki jih opravlja kot javno službo. Če ji pri skrbnem načrtovanju in izvajanju investicij v opredmetena osnovna sredstva ostajajo prosta sredstva na računih, mora trenutne presežke usmerjati samo v varne naložbe. Tveganja pri svojih finančnih naložbah mora zmanjševati tudi tako, da skrbi za čim večjo razpršenost finančnih naložb.

Zahteva za predložitev odzivnega poročila

Ker so v revizijskem poročilu razkrite nepravilnosti pri poslovanju, mora Energetika v roku 90 dni po prejemu revizijskega poročila predložiti računskemu sodišču odzivno poročilo.

Odzivno poročilo mora vsebovati:

1. navedbo revizije, na katero se nanaša,
2. kratek opis nepravilnosti v poslovanju, ki so bile razkrite z revizijo,
3. izkaz popravljalnih ukrepov.

Popravljalni ukrepi se morajo nanašati na

1. izboljšanje kontrolnega okolja z uvedbo novih kontrol oziroma okrepitev obstoječih, ki bodo v prihodnje uspešno preprečevale, odkrивale in odpravljale nepravilnosti pri finančnih naložbah (točka 2.2.3.2.c) pri oddajanju javnih naročil (točke 2.1.2.2.a, b, d in g ter 2.2.2.5.a) in pri obračunavanju in izplačevanju plač (točka 2.1.2.3.b in c);
2. začetek postopkov za novo pravno ureditev razmerij Javnega podjetja Energetika Ljubljana d.o.o. z Holdingom Ljubljana d.o.o. ter Mestno občino Ljubljana in primestnimi občinami, za katere opravlja dejavnost lokalne gospodarske javne službe, kar vključuje začetek postopkov za spremembo akta o ustanovitvi Javnega podjetja Energetika Ljubljana, d. o. o., pri čemer je potrebno upoštevati ustavno odločbo U-I-242/96 z dne 16. 9. 1999 in ZGJS;
3. odpravo nepravilnosti, ki so bile ugotovljene pri izplačilu dodatne plače vodilnim delavcem v letu 2001 in vsem zaposlenim v letu 2002 (točki 2.1.2.3.b in c).

Po drugem odstavku 29. člena ZRacS-1 je odzivno poročilo uradna listina, ki jo potrdi odgovorna oseba uporabnika javnih sredstev s svojim podpisom in pečatom.

Računsko sodišče lahko preizkusi verodostojnost odzivnega poročila, to je resničnost navedb o popravljalnih ukrepih, z revizijo odzivnega poročila⁴⁰. Če uporabnik javnih sredstev računskemu sodišču ne predloži pravočasno odzivnega poročila, se odgovorno osebo uporabnika javnih sredstev kaznuje za prekršek z denarno kaznijo 500.000 tolarjev⁴¹. Če uporabnik javnih sredstev, ki bi moral predložiti odzivno poročilo, niti v roku 15 dni po izteku roka za predložitev odzivnega poročila računskemu sodišču ne predloži odzivnega poročila, se šteje, da uporabnik javnih sredstev krši obveznost dobrega poslovanja⁴².

Če bo računsko sodišče v porevizijskem postopku ugotovilo, da družba krši obveznost dobrega poslovanja, lahko sledijo ukrepi, ki so določeni v 29. členu ZRacS-1.

Pravni pouk

Tega poročila na podlagi tretjega odstavka 1. člena ZRacS-1 ni dopustno izpodbijati pred sodišči ali drugimi državnimi organi.

Dr. Vojko A. Antončič,
generalni državni revizor

Poslano priporočeno:

1. Energetika Ljubljana, s povratnico;
2. mag. Janez Grošelj;
3. Igor – Jurij Pogačar;
4. Mira Filipič;
5. dr. Marjan Rekar;
6. Državni zbor Republike Slovenije;
7. arhiv, tu.

⁴⁰ Četrty odstavek 29. člena ZRacS-1.

⁴¹ Tretji odstavek 38. člena ZRacS-1.

⁴² 3. točka prvega odstavka 37. člena Poslovnika Računskega sodišča Republike Slovenije, Uradni list RS, št. 91/01.

IZKAZ POSLOVNEGA IZIDA 2002 – DEJAVNOST TOPLOTA

v tisoč tolarjih

Elementi	Toplota in para Leto 2002	Toplota in para Leto 2001	Indeks 2002/2001
1	2	3	2/3
Proizvodnja oz nakup od TE-TOL (megavatna ura)	1.273.769	1.330.703	96
Prodaja (megavatna ura)	1.096.312	1.103.207	99
1. VARIABILNI, SPREMENLJIVI STROŠKI	5.928.882	6.428.779	92
1.1. Energetsko gorivo	448.965	930.592	48
1.1.1. Naftni derivati	6.922	6.502	106
1.1.2. Zemeljski plin	442.043	646.183	68
1.1.3. Mazut	0	277.908	-
1.2. Električna energija	60.010	50.049	120
1.2.1. Električna energija – lastna, iz plina	48.677	45.594	107
1.2.2. Električna energija – lastna, iz lahkega olja	658	21	3.133
1.2.3. Električna energija - Eles	10.675	4.434	241
1.3. Ost. str. h gorivu (kemikal.,voda)	38.743	26.738	145
1.4. Nakup energije od TE-TOL	5.381.164	5.421.400	99
- variabilni del (gorivo)	3.142.852	3.320.401	95
- fiksni del	2.238.312	2.100.999	107
2. FIKSNI, NESPREMENLJIVI STROŠKI	1.482.830	1.657.075	89
2.1. Ostali materialni stroški (brez goriva)	21.781	6.285	347
2.2. Stroški storitev in drugi stroški	216.998	188.584	115
2.2.1. Stroški vzdrževanja	59.663	63.685	94
2.2.2. Ostali stroški storitev	157.335	124.900	126
2.3. Stroški dela	373.351	347.975	107
2.3.1. Stroški plač	265.724	252.023	105
2.3.2. Stroški socialnega in pokojninskega zavarovanja	58.320	53.174	110
2.3.3. Drugi stroški dela	49.307	42.777	115
2.4. Amortizacija	860.696	1.073.199	80
2.4.1. Amortizacija	860.696	1.073.199	80
2.5. Drugi stroški poslovanja	10.004	41.032	24
I. NEPOSREDNI STROŠKI POSLOVANJA (TČ. 1. + 2.)	7.411.712	8.085.854	92
I. a Posredni stroški drugih področij	822.142	712.285	115
II. ODHODKI POSLOVANJA (TČ. 3. + 4. + 5.)	114.249	84.868	135
3. Nabavna vrednost prodanega blaga in materiala			
4. Drugi poslovni odhodki			
5. Prevrednotovalni poslovni odhodki	114.249	84.868	135
II. a Posredni odhodki poslovanja drugih področij	9.410	0	-
III. SKUPAJ STROŠKI IN ODHODKI IZ POSLOVANJA (TČ. 1. + I. a + II. + II. a)	8.357.513	8.883.007	94

Elementi		Toplota in para Leto 2002	Toplota in para Leto 2001	Indeks 2002/2001
1		2	3	2/3
IV.	SKUPAJ PRIHOD. POSLOVANJA (TČ. 6. + 7. + 7. a + 8. + 9.)	8.746.749	8.696.615	106
6.	Prih.od prodaje proizvodov - osnovna dejavnost	8.652.591	8.262.840	105
7.	Prih. od prodaje storitev - eksterna realizacija	9.552	385.079	44
7. a	Prih. od prodaje storitev - interna realizacija	23.237	21.894	106
8.	Drugi poslovni prihodki (dotacije, odprava DR)	29.416	26.802	110
9.	Prevrednotovalni poslovni prihodki	31.953	0	-
IV. a	Posredni prihodki poslovanja drugih področij	77.135	83.254	93
V.	REZULTAT IZ POSLOVANJA (TČ. IV. + IV. a - III.)	466.371	(103.138)	-
VI.	FINANČNI IN IZREDNI PRIHODKI (TČ. 11. + 12. + 13. + 14.)	678.059	973.347	70
11.	Prihodki na podlagi deležev	17.649	37.070	48
12.	Prihodki iz obresti in drugi finančni prihodki	276.785	598.247	46
13.	Prevrednotovalni finančni prihodki	364.853	0	-
14.	Izredni prihodki	18.772	338.030	6
VI. a	Posredni finančni in izredni prihodki drugih področij	2.653	5.974	44
VII.	FINANČNI IN IZREDNI ODHODKI (TČ. 15. + 16 + 17.)	2.133.421	84.255	2.532
15.	Odhodki iz obresti in drugi finančni odhodki	668	52.747	1
16.	Prevrednotovalni finančni odhodki	2.132.615	0	-
17.	Izredni odhodki	139	31.508	0
VII. a	Posredni finančni in izredni odhodki drugih področij	716	27.626	3
VIII.	ČISTI DOBIČEK (TČ. V. + VI. + VI. a - VII. - VII. a)	(987.055)	764.302	-

IZKAZ POSLOVNEGA IZIDA 2002 – DEJAVNOST PLIN

Elementi	v tisoč tolarjih		
	Plin leto 2002	Plin leto 2001	Indeks 2002/2001
1	2	3	2/3
Proizvodnja oz nakup od TE-TOL (megavatna ura)			
Prodaja (megavatna ura)	662.945	651.896	102
1. VARIABILNI, SPREMEN. STR.	2.898.992	3.356.882	86
1.1. Energetsko gorivo	2.896.741	3.355.276	86
1.1.1. Naftni derivati			
1.1.2. Zemeljski plin	2.896.741	3.355.276	86
1.2. Električna energija	2.251	1.606	140
1.2.1. Električna energija – lastna, iz plina			
1.2.2. Električna energija – lastna, iz lahkega olja			
1.2.3. Električna energija - Eles	2.251	0	-
1.3. Ost. str. h gorivu (kemikal., voda)			
1.4. Nakup energije od TE-TOL			
- variabilni del (gorivo)			
- fiksni del			
2. FIKSNI, NESPREMEN. STR.	969.834	849.716	114
2.1. Ostali mat. str. (brez goriva)	18.940	24.576	77
2.2. Stroški storitev in dr. str.	193.089	97.717	198
2.2.1. Stroški vzdrževanja	115.059	46.985	245
2.2.2. Ostali str. storitev	78.030	50.732	154
2.3. Stroški dela	230.872	208.232	111
2.3.1. Stroški plač	162.102	150.230	108
2.3.2. Stroški social. in pokoj. zavar.	35.460	32.330	110
2.3.3. Drugi stroški dela	33.309	25.672	130
2.4. Amortizacija	525.014	508.298	103
2.4.1. Amortizacija	525.014	508.298	103
2.5. Drugi stroški poslovanja	1.919	10.892	18
I. NEPOSRED. STR. POSLOVANJA (TČ. 1. + 2.)	3.868.826	4.206.598	92
I. a Posredni stroški drugih področij	651.393	567.051	115
II. ODHODKI POSLOVANJA	32.602	16.989	192
(TČ. 3. + 4. + 5.)			
3. Nabavna vrednost prodanega blaga in materiala	16.940	0	-
4. Drugi poslovni odhodki			
5. Prevrednotovalni poslovni odhodki	15.662	16.989	92
II. a Posredni odhodki poslovanja drugih področij	7.552	0	-
III. SKUPAJ STROŠKI IN ODHODKI IZ POSLOVANJA	4.560.373	4.790.638	95
(TČ. I. + I.a + II. + II. a)			

Elementi		Plin	Plin	Indeks
		leto 2002	leto 2001	2002/2001
1		2	3	2/3
IV.	SKUPAJ PRIHOD.POSLOVANJA (TČ. 6. + 7. + 7. a + 8. + 9.)	4.607.838	4.766.747	97
6.	Prih. od prodaje proizvodov - osnovna dejavnost	4.537.703	4.717.446	96
7.	Prih.od prodaje storitev - eksterna realizacija	55.179	41.108	134
7.a	Prih.od prodaje storitev - interna realizacija			
8.	Drugi poslovni prihodki (dotacije, odprava DR)	8.798	8.193	107
9.	Prevrednotovalni poslovni prihodki	6.159		
IV. a	Posredni prihodki poslovanja drugih področij	82.069	90.032	91
V.	REZULTAT IZ POSLOVANJA (TČ. IV. + IV. a - III.)	129.533	66.141	196
VI.	FINANČNI IN IZREDNI PRIHODKI (TČ. 11. + 12. + 13. + 14.)	415.859	342.419	121
11.	Prihodki na podlagi deležev	67.647	76.768	88
12.	Prihodki iz obresti in drugi finančni prihodki	121.328	257.360	47
13.	Prevrednotovalni finančni prihodki	192.035	-	-
14.	Izredni prihodki	34.848	8.291	420
VI.a	Posredni finan.in izredni prihodki drugih področij	2.048	4.842	42
VII.	FINANČNI IN IZREDNI ODHODKI (TČ. 15. + 16. + 17.)	1.060.973	41.655	2.547
15.	Odhodki iz obresti in drugi finančni odhodki	321	28.056	1
16.	Prevrednotovalni finančni odhodki	1.060.394	-	-
17.	Izredni odhodki	258	13.599	2
VII. a	Posredni finan.in izredni odhodki drugih področij	556	22.720	2
VIII.	ČISTI DOBIČEK (TČ. V. + VI. + VI. a - VII. - VII. a)	(514.089)	349.027	-

PRILOGA 3

IZKAZ POSLOVNEGA IZIDA ZA OBDOBJE OD 1. JANUARJA DO 31. DECEMBRA 2002

		v tisoč tolarjih		
		Leto 2002	Leto 2001	Indeks 2002/2001
1.	ČISTI PRIHODKI OD PRODAJE	14.442.532	14.475.310	100
a.	Čisti prihodki od prodaje doseženi na domačem trgu podjetjem v skupini	92.758	91.679	101
b.	Čisti prihodki od prodaje doseženi na domačem trgu drugim podjetjem	14.349.774	14.383.631	100
2.	SPREMEMBA VREDNOSTI ZALOG PROIZVODOV IN NEDOKONČANE PROIZVODNJE	-	-	-
3.	USREDSTVENI LASTNI PROIZVODI IN LASTNE STORITVE	82.995	130.514	64
4.	DRUGI POSLOVNI PRIHODKI (S PREVREDNOT. POSLOV. PRIHODKI)	133.215	405.709	33
a.	Drugi poslovni prihodki (s prevrednot. poslov. prihodki) povezani s podjetji v skupini	57	0	-
b.	Drugi poslovni prihodki (s prevrednot. poslov. prihodki)	133.18	405.709	33
5.	STROŠKI BLAGA, MATERIALA IN STORITEV	10.087.812	10.928.839	92
a.	Nabavna vrednost prodanega blaga in materiala ter stroški porabljenega materiala povezani s podjetji v skupini	32.359	21.824	148
b.	Nabavna vrednost prodanega blaga in materiala ter stroški porabljenega materiala povezani z drugimi podjetji	9.312.936	10.333.627	90
c.	Stroški storitev povezani s podjetji v skupini	26.738	15.369	174
d.	Stroški storitev povezani z drugimi podjetji	715.779	558.019	128
6.	STROŠKI DELA	1.893.250	1.700.782	111
a.	Stroški plač	1.334.324	1.230.358	109
b.	Stroški socialnih zavarovanj	303.560	271.413	112
b.1.	Drugi stroški socialnih zavarovanj	303.560	271.413	112
c.	Drugi stroški dela	255.366	199.011	128
7.	ODPISI VREDNOSTI	1.786.407	2.008.415	89
a.	Amortiz.in prevred. poslovni odhodki pri neopredm. dolg. sreds. in opredm. osnov. sred.	1.650.225	1.899.889	87
b.	Prevrednotovalni poslovni odhodki pri obratnih sredstvih	136.182	108.526	126
8.	DRUGI POSLOVNI ODHODKI	45.825	77.112	59
a.	Drugi poslovni odhodki, povezani s podjetji v skupini	214	0	-
b.	Drugi poslovni odhodki, povezani z drugimi podjetji	45.611	77.112	59
9.	FINANČNI PRIHODKI IZ DELEŽEV	86.313	115.912	75
a.	Finančni prihodki iz deležev v podjetjih v skupini	0	34.499	-
b.	Drugi finančni prihodki iz deležev (s prevrednot. finančnimi prihodki)	86.313	81.413	106
10.	FINANČNI PRIHODKI IZ DOLGOROČNIH TERJATEV	311.558	502.240	62
a.	Finanč. prihodki iz dolgoročnih terjatev do podjetij v skupini	5.625	1.979	284
b.	Drugi finanč. prihodki iz dolgoroč. terjatev (s prevrednotovalnimi finanč. prihodki)	305.933	500.261	61

	Leto 2002	Leto 2001	Indeks 2002/2001
11. FINANČNI PRIHODKI IZ KRATKOROČNIH TERJATEV	683.839	366.104	187
a. Finanč.prihodki iz obresti in kratkoroč. terjatev do podjetij v skupini	128.365	4.209	3.050
b. Drugi finančni prihodki iz obresti in kratk.terjatev (s prevrednot.finančnimi prihodki)	555.474	361.895	153
12. FINANČNI ODHODKI ZA ODPISE DOLGOROČ. IN KRATKOR. FINANČNIH NALOŽB	3.002.608	8.605	34.894
a. Prevrednotevalni finančni odhodki pri finančnih naložbah v podjetja v skupini	2.999.460	0	-
b. Drugi prevrednotevalni finančni odhodki	3.148	8.605	37
13. FINANČNI ODHODKI ZA OBRESTI IN IZ DRUGIH OBVEZNOSTI	197.628	73.807	268
a. Finančni odhodki za obresti in iz drugih obveznosti do podjetij v skupini	98.010	2	0
b. Drugi finančni odhodki za obresti in iz drugih obveznosti	99.618	73.805	135
14. DAVEK IZ DOBIČKA IZ REDNEGA DELOVANJA	0	0	
15. ČISTI POSLOVNI IZID IZ REDNEGA DELOVANJA (1. + 2. + 3. + 4. - 5.- 6. - 7. - 8. + 9. + 10. + 11. - 12. - 13. - 14.)	-1.273.078	1.198.229	-
16. IZREDNI PRIHODKI	55.490	27.227	204
a. Izredni prihodki doseženi pri posl. z drugimi	55.490	27.227	204
17. IZREDNI ODHODKI	416	33.679	1
a. Izredni odhodki povezani s posl. z drugimi (brez prevrednotov. popravka kapitala)	416	33.679	1
18. POSLOVNI IZID ZUNAJ REDNEGA DELOVANJA (16. - 17.)	55.074	-6.452	-
19. DAVEK IZ DOBIČKA ZUNAJ REDNEGA DELOVANJA	-	-	
20. DRUGI DAVKI, KI NISO IZKAZANI V DRUGIH POSTAVKAH	-	-	
21. ČISTI POSLOVNI IZID OBRAČUNSKEGA OBDOBJA (15. + 16. - 17. - 19. - 20.)	-1.218.004	1.191.777	-

PRILOGA 4

BILANCA STANJA NA DAN 31. 12. 2002

		v tisoč tolarjih		
		Leto 2002	Leto 2001	Indeks 2002/2001
	SREDSTVA	38.748.005	42.087.514	92
A.	Stalna sredstva	28.206.816	31.198.091	90
I.	Neopredmetena dolgoročna sredstva	37.252	51.360	73
1.	Dolgoročne premoženjske pravice	37.252	51.360	73
II.	Opredmetena osnovna sredstva	25.103.919	25.986.179	97
1.	Zemljišče in zgradbe	22.633.749	23.105.322	98
a)	Zemljišča	3.409.134	3.368.025	101
b)	Zgradbe	19.224.615	19.737.297	97
2.	Proizvajalne naprave in stroji	1.676.789	1.786.177	94
3.	Druge naprave in oprema	388.436	448.811	87
4.	Osnovna sredstva, ki se pridobivajo	404.945	645.869	63
a)	Predujmi za pridobitev opredmet. osnov. sredstev	-	10	-
b)	Opredmet.osnovna sred. v gradnji in izdelavi	404.945	645.859	63
III.	Dolgoročne finančne naložbe	3.065.645	5.160.552	59
1.	Deleži v podjetjih v skupini	507.327	2.641.032	19
2.	Dolgoroč.finan.terjatve do podjetij v skupini razen do pridruženih	5.047	46.554	11
3.	Drugi dolgoročni deleži	1.060.965	964.526	110
4.	Druge dolgoročne finančne terjatve	1.492.306	1.508.440	99
B.	Gibljava sredstva	10.527.818	10.887.287	97
I.	Zaloge	334.269	397.921	84
1.	Material	334.102	397.049	84
2.	Predujmi za zaloge	167	872	19
II.	Poslovne terjatve	3.679.292	5.407.276	68
a)	Dolgoročne poslovne terjatve	345.961	439.657	79
1.	Dolgoročne poslov.terjatve do kupcev	345.961	439.657	79
b)	Kratkoročne poslovne terjatve	3.333.331	4.967.619	67
1.	Kratkoročne poslovne terjatve do kupcev	2.416.755	4.139.927	58
2.	Krat. poslov. terj. do podjetij v skupini razen do pridruž. podjetij	15.136	22.093	69
3.	Kratkoročne poslov.terjatve do drugih	901.440	805.599	112
III.	Kratkoročne finančne naložbe	6.501.063	4.982.410	131
1.	Kratkoročne finančne naložbe do podjetij v skupini	1.789.343	475.049	377
2.	Kratkoročne finančne naložbe do drugih	4.711.720	4.507.361	105
IV.	Dobroimetje pri bankah, čeki in gotovina	13.194	99.680	13
C.	Aktivne časovne razmejitev	13.371	2.136	626
	OBVEZNOSTI DO VIROV SREDSTEV	38.748.005	42.087.514	92
A.	Kapital	34.301.476	36.419.359	94
I.	Vpoklicani kapital	13.803.757	13.803.757	100
1.	Osnovni kapital	13.803.757	13.803.757	100
II.	Kapitalske rezerve (vplačani presežek kapitala)	0	0	-
III.	Rezerve iz dobička	0	340.184	-
1.	Zakonske rezerve	0	0	-
2.	Druge rezerve iz dobička	0	340.184	-

	Leto 2002	Leto 2001	Indeks 2002/2001	
IV.	Preneseni čisti poslovni izid	0	172.416	-
V.	Čisti poslovni izid poslovnega leta	0	1.191.777	-
VI.	Prevrednotovalni popravki kapitala	20.497.719	20.911.225	98
1.	Splošni prevrednotovalni popravek kapitala	20.397.598	20.911.225	98
2.	Posebni prevrednotovalni popravek kapitala	100.121	0	-
B.	Rezervacije	1.348.859	1.524.537	89
1.	Druge rezervacije	1.348.859	1.524.537	89
C.	Finančne in poslovne obveznosti	2.875.036	3.268.255	88
a)	Dolgoročne finančne in poslovne obveznosti	1.312.465	1.304.356	101
1.	Dolg.finan. in poslov. obvez.do podj. v skupini razen do pridruž.podj.	1.308.442	1.296.677	101
2.	Dolgoroč.finan. in poslov.obveznosti do drugih	4.023	7.679	52
b)	Kratkoročne finan.in poslovne obveznosti	1.562.571	1.963.899	80
1.	Kratkoroč.poslov.obveznosti na podlagi preduj.	28.833	43.530	66
2.	Kratkoroč.poslov.obveznosti do dobaviteljev	1.215.461	1.381.660	88
3.	Kratkoroč.finan.in poslov.obvez.do podjetij v sk.	91.787	80.239	114
4.	Kratkoroč.finan.in poslov.obveznosti do drugih	226.490	458.470	50
Č.	Pasivne časovne razmejitve	222.634	875.363	25
1.	Pasivne časovne razmejitve do podjetij v skupini	0	5.224	-
2.	Pasivne časovne razmejitve	222.634	870.139	26

PRILOGA 5

Tabela 5.1: Dolgoročne finančne naložbe

ZŠ	Opis	v tisoč tolarjih						
		1. 1.	Povečanje	2001 Zmanjšanje	31. 12.	Povečanje	2002 Zmanjšanje	31. 12.
1.	Naložbe v delnice SIB	0	2.641.032	0	2.641.032	865.755	2.999.460	507.327
	- Naložbe v delnice SIB	0	2.641.032	0	2.641.032	865.755	0	3.506.787
	- Popravek vrednosti zaradi oslabitve	0	0	0	0	0	2.999.460	(2.999.460)
2.	Druge naložbe v delnice	130.175	18.008	84.475	63.708	96.803	364	160.147
3.	Naložbe v deleže GEOPLIN	728.427	50.990	0	779.417	0	0	779.417
4.	Naložbe v deleže TE-TOL	111.491	7.804	0	119.295	0	0	119.295
5.	Naložbe v obveznice RS	878.473	158.277	74.179	962.571	34.968	609.768	387.771
6.	Naložbe v obveznice A Banke d. d.	0	101.959	0	101.959	4.609	0	106.568
7.	Naložbe v obveznice Factor banke d. d.	0	0	0	0	906.588	0	906.588
8.	Sredstva, dana v upravljanje	588.910	181.088	431.039	338.959	119.184	458.143	0
9.	Dolgoročno dani depoziti	17.029	3.012.344	2.994.935	34.438	224.713	215.228	43.923
10	Druge dolgoročne naložbe	49.179	111.772	41.778	119.173	12.093	76.657	54.609
	SKUPAJ	2.503.684	6.283.274	3.626.406	5.160.552	2.264.713	4.359.620	3.065.645

Legenda: *Druge naložbe sestavljajo: dana posojila podjetjem v skupini, dana posojila zaposlenim in delež v počitniških kapacitetah.

Tabela 5.2 : Kratkoročne finančne naložbe

ZŠ	Opis	v tisoč tolarjih						
		1. 1.	Povečanje	2001 Zmanjšanje	31. 12.	Povečanje	2002 Zmanjšanje	31. 12.
1	Kratkoročni depoziti pri bankah in drugih denarnih institucijah	4.267.001	11.081.148	10.444.464	4.903.685	20.344.362	19.302.911	5.945.136
2	Kratkoročna dana posojila zaposlenim	22.553	48.817	659	70.711	- 50.666	917	19.128
3	Ostale vrednostnice kupljene za prodajo	0	0	0	0	536.799*	0	536.799
4	Sofinanciranje	8.013	0	0	8.013	0	8.013	0
	SKUPAJ	4.297.567	11.129.965	10.445.123	4.982.409	20.830.495	19.311.841	6.501.063

Legenda: *Predstavljajo obveznice, ki zapadejo v naslednjem letu.